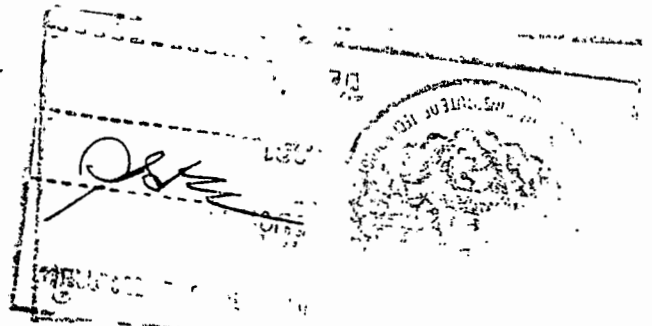

โครงการออกแบบตกแต่งภายในศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย
SUKHOTHAI HISTORICAL CENTRE

โดย
พิพัฒน์ จิตวิริยะวาทิน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา สถาปัตยกรรมบัณฑิตศาสตร์(สถาปัตยกรรมภายใน)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2539-2540

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....**28645**
วัน, เดือน, ปี.....**8 ต.ค. 2540**

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง อนุมัติ
ให้นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา สถาปัตยกรรม
ศาสตร์บัณฑิต(สถาปัตยกรรมภายใน)

คณะบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(เอกพงษ์ จุลเสนีย์)

คณะกรรมการ

อาจารย์ พรชัย บุญชัยวัฒนา	กรรมการ
อาจารย์ วชิรา ธรรมธิตม	กรรมการ
อาจารย์ ชชาติ ภาสวร	กรรมการ
อาจารย์ วุฒิชัย มณีอินทร์	อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ ฉัตรชัย อินทรโชติ	เลขาธิการ

.....
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ฉัตรชัย อินทรโชติ)

สารบัญ

บทคัดย่อ

คำนำ

กิจกรรมประกาศ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของโครงการ
- 1.2 ลักษณะของศูนย์ศึกษา
- 1.3 วัตถุประสงค์โครงการ
- 1.4 ขอบข่ายโครงการ
- 1.5 รายละเอียดโครงการ
- 1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

- 2.1 ประวัติความเป็นมาและรายละเอียดของโครงการ
- 2.2 หน่วยงานและสายการบริหาร
- 2.3 อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่
- 2.4 การวิเคราะห์ที่ตั้ง
- 2.5 การวิเคราะห์อาคาร
- 2.6 โครงการเปรียบเทียบ

บทที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมเพื่อการออกแบบ

- 3.1 ผู้ใช้โครงการ
- 3.2 ผู้ให้บริการ
- 3.3 ผู้รับบริการ

บทที่ 4 การศึกษาเนื้อที่ใช้สอย

- 4.1 การจัดแสดงในศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย
- 4.2 เนื้อหาการจัดแสดง
- 4.2 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอย
 - 4.2.1 โครงการหลัก
 - 4.2.2 โครงการรอง

บทที่ 5 การวิเคราะห์สู่การออกแบบ

- 5.1 การวิเคราะห์ตัวอาคารและที่ตั้งโครงการ
- 5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหน่วยงาน
- 5.3 การแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์และเส้นทางสัญจร
- 5.4 การแบ่งพื้นที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6 บทสรุปการออกแบบ

6.1 แนวความคิดการออกแบบ

6.2 รายละเอียดการออกแบบ

6.3 สรุปผลงานออกแบบ

บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย

นักศึกษา พัทธน์ จิตวิริยะวาทิน

ปีการศึกษา 2539-2540

จุดประสงค์

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย มีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องราวในอดีตเมืองหลวงแห่งแรกของคนไทยเมื่อ 800 ปีก่อน แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของคนไทยในอดีต และเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูลใหม่ๆ และเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวในสุโขทัยด้วย

ขอบเขตโครงการ

โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ประกอบด้วย ส่วนจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับสุโขทัย ส่วนบริการนักท่องเที่ยว หอประชุม สัมมนา ส่วนบริการความรู้ ห้องสมุด ส่วนขายอาหารและของที่ระลึก

ตำนาน

สุโขทัยเป็นเมืองหลวงแห่งแรกที่ปกครองโดยคนไทยในแผ่นดินสยามประเทศ มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน มีเอกลักษณ์ที่เฉพาะตัว ทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งก่อสร้างต่างๆ จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นยุคทองของประเทศไทยที่วัฒนธรรมเจริญสูงสุด แต่ในปัจจุบันขาดการดูแลเอาใจใส่ในการเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนทั่วไป โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยจึงมีความจำเป็นในฐานะศูนย์กลางการค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน และเพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมและการดำรงชีวิตของชาวสุโขทัยในอดีต ให้คนในปัจจุบันเกิดความหวงแหนและรักในวัฒนธรรมไทย

พิพัฒน์ จิตวิริยะวาทิน

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ฉบับนี้อาจไม่สำเร็จและสุ่งลง
ได้ตามเป้าหมายหากขาดความร่วมมือและการช่วยเหลือทั้งหน่วยงานราชการและของ
สถาบันต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหล่ามือปืน นักแม่นปืนทั้งหลายในการล่างานต่าง ๆจน
สำเร็จลงได้ ซึ่งผู้ช่วยเหลือ ในฐานะ มือปืน 1 มือปืน 2 และมือปืนไฟ (draft ไฟ) ผู้จัดทำขอ
ขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

พิพัฒน์ จิตวิริยะวาทิน

บทที่ 1

บทนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1 บทนำ

ประวัติความเป็นมาของโครงการ

สุโขทัย มาจากคำว่า “สุข”+“อุทัย” อันมีความหมายว่า “รุ่งอรุณแห่งความสุข” อาณาจักรสุโขทัยเริ่มตั้งขึ้นเมื่อราว พ.ศ.1800 หลังจากที่คนไทยร่วมกันขับไล่ขอม ซึ่งมีอิทธิพลอยู่ในดินแดนสุโขทัยออกไปได้ โดยการนำของพ่อขุนบางกลางท่าวกับพ่อขุนบานเมืองตั้งราชวงศ์ “พระร่วง” ขึ้น โดยมีพ่อขุนบางกลางท่าวขึ้นเป็นพ่อเมืองทรงนาม “ศรีอินทราทิตย์” ราชวงศ์พระร่วงปกครองสุโขทัยยาวนานกว่า 120 ปี สร้างความรุ่งเรืองให้กับเมือง “ศรีสัชนาลัย สุโขทัย” มากขึ้นตามลำดับ นับจากพ่อขุนบานเมืองมาพ่อขุนรามคำแหง มีการค้าที่แผ่กว้างขยายไปถึงเมืองจีนและมีการประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้ แม้ในสมัยต่อมาสุโขทัยจะเสื่อมอำนาจลงไปบ้างแต่การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมยังคงมีอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง หลังจากนั้นในรัชกาลพระมหาธรรมราชาที่ 2 กรุงสุโขทัยต้องตกเป็นประเทศราชของกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ 1 ของราชวงศ์สุพรรณภูมิ พ.ศ. 1921 สุโขทัยยังคงมีกษัตริย์ปกครองในฐานะเมืองขึ้นอีก 2 พระองค์ จนกระทั่ง พ.ศ.1981 สุโขทัยจึงถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาอย่างสิ้นเชิง แต่รูปแบบศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของสุโขทัยยังคงสืบเนื่องผ่านกาลเวลาที่ยาวนาน เพื่อเป็นประจักษ์พยานถึงความยิ่งใหญ่ของเมืองสุโขทัยในฐานะเมืองหลวงแห่งแรกของชนชาวไทยในแผ่นดินสุพรรณภูมิ

สุโขทัยนับได้ว่าเป็นราชธานีแห่งแรกของชนชาวไทยเมื่อ 700 ปีมาแล้ว สุโขทัยมีความเจริญทั้งด้านการค้าเศรษฐกิจ เป็นทางผ่านของวัฒนธรรมระหว่าง ศรีวิชัยกับจีน พุกามกับลาว ทำให้สุโขทัยเป็นเมืองที่มีความเจริญทางด้านวัฒนธรรม สามารถขยายขอบเขตได้กว้างขวาง มีวัฒนธรรมที่ปรับปรุงจนมีรูปแบบเป็นของตนเอง สุโขทัยจึงนับได้ว่าเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของไทย ในช่วงเวลาที่สุโขทัยเจริญรุ่งเรืองนั้นได้สร้างสรรคงานชิ้นนามมากมาย โบราณสถานและโบราณวัตถุเหล่านั้น กรมศิลปากรได้ทำการสำรวจและขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานในปี พ.ศ.1496 เรื่อยมาจนกระทั่งในปี พ.ศ.2519 กรมศิลปากรจึงเริ่มทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนา

สุโขทัยเป็นอุทยานประวัติศาสตร์แห่งชาติ ตามแผนพัฒนาแม่บทที่ 4 (2520-2524)

ในปัจจุบัน คนไทยได้เริ่มหันมาสนใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนชาวไทยมากขึ้น โดยเฉพาะสุโขทัยเมืองหลวงแห่งแรก ทั้งในด้านการค้า สังคม วัฒนธรรมและ ศิลปกรรม แต่ขาดสถานที่ซึ่งรวบรวมข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลกับประชาชนที่สนใจทำให้ความเป็นสุโขทัยไม่กระจ่างชัดในสายตาของคนโดยทั่วไป การเสนอแนะโครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยก็เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนที่มีความสนใจ สำหรับการจัดแสดงของศูนย์ จะเป็นการจัดแสดงเพื่อนับความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดความสำนึกและจดจำภูมิปัญญาของบรรพบุรุษคนสุโขทัยในอดีต โดยการเน้นการสร้างภาพที่จะเกิดความเข้าใจได้ง่าย

ลักษณะของศูนย์ศึกษา

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ จะเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บรวบรวม ค้นคว้าและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสุโขทัย โดยต่างจากพิพิธภัณฑ์ที่เน้นการจัดแสดงวัตถุจริง แต่ขาดการอธิบายที่จะสร้างความเข้าใจได้อย่างเป็นระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ จึงเป็นหน่วยงานที่สร้างขึ้นมาเพื่อเน้นสร้างความเข้าใจ โดยการสร้างภาพของอดีตขึ้นมาใหม่ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ กลับขึ้นมาใหม่ ด้วยการจำลองโดยใช้วิธีการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถเข้าใจได้ง่าย ในระยะเวลาอันสั้นและเป็นระบบ

เหตุผลในการเลือกทำโครงการ

- 1 เป็นสถานที่รวบรวมข้อมูล ค้นคว้าและเผยแพร่กับประชาชนทั่วไปอย่างเป็นระบบและเป็นการรอนับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการประกาศสุโขทัยเป็นมรดกโลก
- 2 เพื่อศึกษาถึงอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ของสุโขทัย ในฐานะชุมชนเมืองกลุ่มแรกของไทย อย่างเป็นระบบ และทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการทำงานต่อไป
- 3 เพื่อศึกษาถึงการจัดงานพิพิธภัณฑ์ทางด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีและศิลปวัฒนธรรม ในรูปแบบใหม่ที่นำเอาระบบที่ทันสมัยเข้ามาช่วยและสร้างความเข้าใจได้มากกว่าพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบเก่า
- 4 ลักษณะอาคาร เป็นอาคารที่ออกแบบโดยอาศัยข้อมูลทางโบราณคดีในการออกแบบในรูปลักษณะของศิลปสุโขทัย ซึ่งเมื่อได้รับการตกแต่งภายในเพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสุโขทัย ก็จะเกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันกับภายนอก ทำให้เกิดงานสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1 เพื่อเป็นศูนย์กลางในการค้นคว้าและให้บริการกับผู้ที่มีความสนใจ และให้นำเอาอารยประเทศใต้ประจักษ์ถึงความงดงามของศิลปไทย และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
- 2 เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานในการค้นคว้าต่าง ๆ เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือต้องการข้อมูล
- 3 เพื่อเป็นสถานที่ให้ความรู้กับประชาชน นักศึกษา ได้ทำการหาข้อมูลและค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม
- 4 เพื่อเป็นหน่วยบริการให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้าชมเมืองเก่าสุโขทัย ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร และสถานที่พักผ่อน
- 5 เพื่อเป็นการแนวทางในการจัดแสดงนิทรรศน์ในรูปแบบใหม่ ให้กับพิพิธภัณฑ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- 6 เพื่อเป็นการรองรับสุโขทัยในฐานะ มรดกโลก

ขอบข่ายของโครงการ

โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 3 ส่วน

- 1 ส่วนสำนักงานและตฤภัณฑ์
 - ส่วนสำนักงาน
 - ห้องเก็บอุปกรณ์และโบราณวัตถุ
- 2 ส่วนบริการและสันตนาการ
 - ส่วนประชาสัมพันธ์

- ห้องสมุด
 - ร้านขายของที่ระลึก
 - ร้านอาหาร
 - ที่จอดรถ
- 3 ส่วนแสดงนิทรรศการ
- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร
 - ส่วนแสดงนิทรรศการชั่วคราว
 - ส่วนหอประชุม

ขอบเขตของโครงการ

- 1 ส่วนสำนักงานและตรูภัณฑ์
 - ส่วนสำนักงาน
- 2 ส่วนบริการและสัมมนาการ
 - ส่วนประชาสัมพันธ์
 - ห้องสมุด
 - ร้านขายของที่ระลึก
 - ร้านอาหาร
- 3 ส่วนแสดงนิทรรศการ

พื้นที่ 1200 ตาราง

เมตร

- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร
- ส่วนแสดงนิทรรศการชั่วคราว
- ส่วนหอประชุม

รายละเอียดโครงการ ที่ตั้ง

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ตั้งอยู่ด้านนอกของกำแพงเมืองเก่าชั้นใน ด้านทิศเหนือ บริเวณด้านตรงข้ามวัดพระพายหลวง (วัดเก่าแต่สมัยก่อนสร้างเมืองสุโขทัย) อยู่ห่างจากตัวเมืองในปัจจุบันไปทางจังหวัดตาก ตั้งอยู่บนถนนทางหลวงหมายเลข 12 (ถนนจรดวิถีก่อง) เขตอำเภอเมือง ตำบลเมืองเก่า จังหวัดสุโขทัย

สภาพแวดล้อม

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มเหนือดุน้ำกำแพงของเมืองสุโขทัยเก่า บริเวณโดยรอบเป็นที่ดินว่างเปล่า ด้านทิศเหนือสามารถเดินทางไปยังสถานีรถไฟไม่ไกลนัก ทิศตะวันตกติดถนนจรดวิถีก่องและวัดพระพายหลวง ทิศใต้ติดดุน้ำกำแพงเมืองและทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ทิศตะวันออกติดคลองแม่ลำพัน

การเดินทางเข้าโครงการ

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนพหลโยธินแยกเข้าทางหลวงสายเอเชีย (หมายเลข 12) ผ่าน อรุณยา อ่างทอง ชัยนาท ถึงนครสวรรค์ เข้าทางหลวงหมายเลข 117 ตรงไปพิงกุโลกและเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุโขทัย รวมระยะทาง 430 กิโลเมตร จากตัวเมืองสุโขทัย สามารถเดินทางโดยทางหลวง หมายเลข 12 มายังศูนย์ด้วยระยะทางไม่ไกลนัก หรือสามารถเดินทางโดยรถโดยสารสาย เมืองเก่า มีท่ารถอยู่บริเวณด้านข้างของศูนย์

ลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรม

เป็นอาคารที่ออกแบบโดยใช้พื้นฐานทางด้านโบราณคดีและจากการศึกษาตีพิมพ์สุโขทัย โดยยึดรูปแบบของอาคารวัดมหาธาตุพิษณุโลกเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งอาคารวัดมหาธาตุ พิษณุโลกเป็นอาคารที่มีรูปแบบเก่าสมัยสุโขทัย และตัดองค์ประกอบส่วนประดับบางส่วนออก ทั้งนี้เพื่อลดความเป็นอาคารทางด้านศาสนาและเสริมบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อเป็นการ เชื้อเชิญนักท่องเที่ยว

การวางผังอาคารเป็นการใช้อาคารหลายหลังแบ่งตามหน้าที่ของแต่ละอาคารเน้นการจำกัด อาคารให้มีขนาดไม่ใหญ่มาก และไม่สูงจนข่มโบราณสถานใกล้เคียง วัสดุเน้นใช้ดินเผา วัสดุสี ธรรมชาติประกอบด้วยวัสดุสมัยใหม่ที่สร้างความกลมกลืนกับโบราณข้างเคียง

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

- 1 เกิดศูนย์กลางของการศึกษาโบราณคดีเกี่ยวกับศิลปะสุโขทัยและเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบใหม่ที่สร้างความเข้าใจได้มากกว่า และเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานอื่น ในการประยุกต์ใช้
- 2 เป็นการเผยแพร่ภูมิปัญญาของคนโบราณ ตลอดจนแนวคิดและคติต่างๆ ที่คนในปัจจุบันสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และเป็นการสร้างสำนักท่องเที่ยวบนแผ่นดินมากยิ่ง ขึ้น
- 3 ในแง่ของการศึกษาจะเป็นการสร้างงานสมัยใหม่ให้เข้ากับงานสมัยเก่าเพื่อให้ได้รูปแบบที่รองรับกับการใช้งานสมัยใหม่ แต่ให้ความรู้สึกถึงงานโบราณ
- 4 ศึกษาทิศทางและลักษณะของนิทัศน์และพิพิธภัณฑ์ในปัจจุบันและอนาคต และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานของไทย

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูล ประกอบโครงการ

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

2.1 ประวัติความเป็นมาของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย

สุโขทัยมีความสำคัญในฐานะเมืองหลวงเก่าของคนไทยก่อนเกิดอยุธยา มีความเจริญรุ่งเรือง และพัฒนาการอันยาวนาน โครงการเพื่อพัฒนาเมืองสุโขทัยมีการกระทำกันมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอนก่อนที่จะมีการพัฒนามาเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยมีเบื้องจักรสำคัญ คือ กรมศิลปากร ลำดับการพัฒนาของสุโขทัยมีดังนี้

2478 กรมศิลปากรเข้าทำการสำรวจและจดข้อมูลเมืองโบราณสุโขทัยอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก เพื่อทำการวิจัยงานโบราณคดีในประเทศ

2519 จัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองสุโขทัยตามแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 4 เป็นการริเริ่มวางโครงการพัฒนาสุโขทัยในระยะยาว โดยรัฐบาลมีกรมศิลปากรเป็นผู้รับผิดชอบการทำงาน

2506 จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง เพื่อจัดเก็บโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจและจดทะเบียนของกรมศิลปากร นับเป็นก้าวแรกในการเสนอความรู้ให้กับประชาชนโดยทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้

2510 กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนโบราณสถานในสุโขทัยแล้วเสร็จ เป็นการปกป้องมรดกของชาติจากการทำลายทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจของประชาชน

2513 จัดทำแผนแม่บทอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อพัฒนาโบราณสถานให้มีลักษณะ park อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร ดูแลได้ง่าย เพราะมีขอบเขตแน่นอนต่างจากอยุธยา

2516 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเปิดอย่างเป็นทางการ

2525 ได้รับยกย่องเป็นมรดกโลก จากการดำเนินงานอย่างหนักของกรมศิลปากรในการพัฒนาสุโขทัย จนได้รับยกย่องเป็นสิ่งสำคัญของโลก ประกอบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นอย่างมากมาย บอกถึงความจำเป็นที่จะต้องมีศูนย์กลางการให้ความรู้และบริการกับนักท่องเที่ยว

2528 เปิดใช้งานศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวสุโขทัย เพื่อเป็นศูนย์กลางให้กับประชาชนในการสอบถามต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในสุโขทัย

ถึงแม้สุโขทัยจะมีสิ่งก่อสร้างและสิ่งให้บริการนักท่องเที่ยวอยู่มากมายแล้ว แต่ยังคงขาดส่วนที่จะให้บริการความรู้ให้กับประชาชนทั่วไป หรือนักท่องเที่ยว ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยจึงมีความจำเป็นในการให้บริการความรู้และเป็นแหล่งศูนย์กลางการค้นคว้าทางโบราณคดีของสุโขทัย

2.2 หน่วยงานและสายงานบริหาร

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย อยู่ภายใต้การดูแลของกรมศิลปากร พหุกิจกรรมขึ้นอยู่กับหน้าที่ของแต่ละคน ตามเวลาเปิด-ปิด 10.00 - 18.30 น. ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานและการวางแผนงานและนโยบาย ขึ้นกับศิลปากรภูมิภาคที่ 3
2. ฝ่ายอำนวยการ ทำหน้าที่ดูแลแผนยุทธการ อาคารสถานที่ บริการสาธารณะ เป็นฝ่ายที่ดูแลความเรียบร้อยและระบบการทำงานภายในทั้งหมด
3. ฝ่ายบริการการศึกษา ดูแลการให้ความรู้กับประชาชนที่สนใจ โดยการให้บริการสอบถามและบริการท่องเที่ยว
4. ฝ่ายนิทรรศการ ดูแลส่วนจัดแสดงถาวรและจัดทำนิทรรศการชั่วคราว

2.3 อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ตารางแสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่การทำงาน	พฤติกรรมการทำงาน	ติดต่อกับ	อุปกรณ์ประกอบ พฤติกรรม
ฝ่ายบริหาร					
1-ผู้ช่วยราชการ	1	-วางแผนการดำเนินการตามนโยบาย -บริหารงานและรับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมด -ควบคุมการทำงานของโครงการและจัดงบประมาณ	-นั่งประชุมคณะกรรมการและผู้ร่วมงาน -นั่งทำงานบริหาร -ต้อนรับแขกระดับสูง	2, 3, 4 5 .10,20 24	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บเอกสาร -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ -ชุดรับแขก
2-รองผู้อำนวยการ	1	-ช่วยผู้อำนวยการในการบริหารงาน -ทำงานแทนเมื่อผู้อำนวยการไม่อยู่	-นั่งประชุมคณะกรรมการและผู้ร่วมงาน -นั่งทำงานบริหาร -ต้อนรับแขกที่มาพบ	1, 3, 4 5 .10,20 24	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บเอกสาร -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ -ชุดรับแขก
3-เลขานุการ	1	-ทำสถิติและรวบรวมผลงานต่าง ๆ -จัดทำรายงานสรุปผลงานต่าง ๆ -จัดทำระเบียบวาระการประชุม -ช่วยประสานงานการบริหาร	-นั่งทำงานรวบรวมเอกสารต่าง ๆ -จัดเก็บเอกสารการประชุม -จัดพิมพ์เอกสาร	1, 2, 3 4, 5, 10 17,18,1 9 20,24	-โต๊ะและเก้าอี้ทำงาน -ตู้เก็บเอกสาร
4-คณะกรรมการ	6	-ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ -ช่วยวางแผนการดำเนินงาน	-พักคอยที่ส่วนพักคอย -นั่งประชุมในห้องประชุม	1, 2, 4	-โต๊ะประชุม -เก้าอี้พักคอย

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่การทำงาน	พฤติกรรมการทำงาน	ติดต่อกับ	อุปกรณ์ประกอบ พฤติกรรม
ฝ่ายอำนวยการ (24)					
แผนกธุรการ (6)					
5-หัวหน้าแผนกธุรการ	1	-เป็นผู้ควบคุมดูแลงานในฝ่ายธุรการทั้งหมด	-นึ่งทำงานกับโต๊ะทำงาน	1,2,3,5, 6 7,8,9	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้
6-สารบรรณ	2	-ตรวจเก็บเอกสารต่าง ๆ และกำหนดหนังสือเวียน -ติดต่อทางด้านเอกสารกับภายนอกทั้งหมด -รับหนังสือและตอบรับหนังสือ	-นึ่งและยื่นตรวจรับหนังสือติดต่อ -ทำงานแยกเอกสารที่โต๊ะทำงาน -ส่งจดหมายเวียนและไปรษณีย์ภัณฑ์	5,7,8,9	-COUNTERสำหรับ รับหนังสือและ ไปรษณีย์ -ส่วนเก็บเอกสาร -โต๊ะทำงานและเก้าอี้
7-การเงิน	1	-ดูแลการเงินของฝ่ายต่าง ๆ -ตรวจรายได้ของศูนย์	-นึ่งทำงานบัญชีที่โต๊ะทำงาน -พิมพ์ติดที่โต๊ะทำงาน	5,6,8,9, 17,18,1 9	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บเอกสาร -ส่วนทำงานพิมพ์ติด
8-บุคลากร	1	-ดูแลตำแหน่งการจ้างงาน อัตราและระดับเงิน เดือน	-นึ่งทำงานที่โต๊ะทำงาน	5,6,9,1 7, 18,19	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บเอกสาร
9-เจ้าหน้าที่พัสดุ ภัณฑ์	1	-จัดซื้อและส่งไปยังหน่วยงานที่ต้องการ	-นึ่งทำรายการจัดซื้อที่โต๊ะทำงาน -นำพัสดุส่งตามหน่วยงานที่ต้องการ	5,6,8	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้

เอกสารนี้
สงวนไว้
ใช้
เพื่อ
ศึกษา
ที่
ไม่
อนุญาต
ให้
ใช้
ประโยชน์
ด้านการ
ค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่การทำงาน	พฤติกรรมการทำงาน	ติดต่อ กับ	อุปกรณ์ประกอบ พฤติกรรม
แผนกอาคารและ สถานที่ (14)					
10-หัวหน้าแผนก	1	-เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบด้านการดูแลรักษา อาคารสถานที่	-นั่งทำงานที่โต๊ะทำงาน	1,2,3,1 1,12,13 ,14,15, 16	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
11-รักษาความปลอดภัย	4	-ดูแลจุดเข้าออกของโครงการและบริเวณส่วน พื้นที่จัดแสดง	-ยืนประจำตามจุดต่าง ๆ และประตูเข้า ออก -เดินตรวจความเรียบร้อย	7,10	-ป้อมยาม -โต๊ะแลกเปลี่ยนบัตร -เก้าอี้พักเหนื่อย
12-รักษาความสะอาด	4	-รักษาความสะอาดภายในและนอกอาคาร -ดูแลเรื่องการเปิดและปิดประตูส่วนต่าง ๆ	-เก็บรวบรวมขยะจากจุดต่าง ๆ ไปทิ้ง -เดินทำความสะอาด -เปิด-ปิด ประตู	7,10	-LOCKERเก็บของ -ห้องพักพนักงาน -ห้องเก็บอุปกรณ์
13-ซ่อมบำรุง	1	-ดูแลสภาพโดยทั่วไปของอาคาร -ซ่อมบำรุงส่วนที่ชำรุดของอาคาร	-ซ่อมบำรุงส่วนต่าง ๆ ของอาคาร -ทำงานไม้	10,15,1 6	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บอุปกรณ์
14-ช่างไฟฟ้า	1	-ดูแลและซ่อมบำรุงงานด้านกำลังไฟฟ้าและ อุปกรณ์ดับไฟฟ้่าทั้งหมดของโครงการ	-นั่งทำงานวงจรที่โต๊ะทำงาน -เดินตรวจและซ่อมบำรุงตามจุด ต่าง ๆ	10,14,1 6	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บอุปกรณ์
15-ช่างประปา	1	-ดูแลและซ่อมบำรุงงานด้านประปาและอุปกรณ์ ทั้งหมด	-นั่งทำงานที่โต๊ะทำงาน -เดินตรวจและซ่อมบำรุงตามจุด ต่าง ๆ	10,14,1 5	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บอุปกรณ์

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่การทำงาน	พฤติกรรมการทำงาน	ติดต่อกับ	อุปกรณ์ประกอบ พฤติกรรม
16-รักษาสวน	1	-ดูแลด้านการรักษาสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร -จัดทำและซ่อมบำรุงงานต้นไม้ทั้งหมดของโครงการ	-จัดแต่งสวนต้นไม้ -เดินตรวจสภาพแวดล้อมและซ่อมบำรุง	7,10,14	-ห้องพักผ่อน -LOCKER เก็บของ -ห้องเก็บอุปกรณ์
แผนกบริการ สาธารณะ					
(4)					
17-เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร	1	-จำหน่ายบัตรเข้าชมและให้บริการติดต่อสอบถาม	-นั่งจำหน่ายบัตรที่COUNTER	7,8,10	-COUNTERจำหน่ายบัตรและวางแผ่นพับ -ที่เก็บเงิน
18-เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	-ให้บริการรับฝากของให้กับผู้เข้าชม	-นั่งและยืนรับฝากของจากผู้เข้าชม	7,10	-COUNTERรับฝากของ
19-หน่วยของทีระลิก	2	-ให้บริการจำหน่ายสินค้าทีระลิก หนังสือเอกสาร ของโครงการ	-ยืนจำหน่ายของทีระลิก ที่ชั้นวางและตู้	7,8,10	-ชั้นวางและตู้SHOW -COUNTERเก็บเงิน
ฝ่ายบริการการศึกษา					
(5)					
20-หัวหน้าฝ่าย	1	-ควบคุมดูแลงานบริการการศึกษาและประชาสัมพันธ์	-นั่งโต๊ะทำงาน -ติดต่อกับผู้มาติดต่องาน	1,2,3,5, 10,21,2 223,24	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ -ส่วนเก็บเอกสาร
21-บรรณารักษ์	1	-จัดระบบใบห้องสมุด -ดูแลเอกสารในห้องสมุดและคัดเลือกหนังสือ	-นั่งทำงานที่โต๊ะทำงานเอกสาร -นั่งที่COUNTERให้คำแนะนำ	8,20,22 ,23	-COUNTER.ให้บริการ -เก้าอี้ผู้มาติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และห้ามนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรา	หน้าที่การทำงาน	พฤติกรรมการทำงาน	ติดต่อ กับ	อุปกรณ์ประกอบ พฤติกรรม
27-เจ้าหน้าที่เทคนิค	2	-ดูแลและซ่อมบำรุงด้านงานเทคนิค และ SPACIAL EFFECT -รับผิดชอบด้านศิลปกรรมทั้งหมด -จัดทำป้ายต่าง ๆ	-นั่งทำงานที่โต๊ะทำงาน -เดินตรวจงานในส่วนต่าง ๆ -นั่งทำงานที่โต๊ะเขียนแบบ -ทำการติดตั้งงานใบที่ต่าง ๆ	9,24,26,28 9,17,24,25	-โต๊ะทำงานและเก้าอี้ -ส่วนเก็บอุปกรณ์ -โต๊ะเขียนแบบ -โต๊ะทำ ART WORK -ส่วนเก็บอุปกรณ์
28-ศิลปกรรม	1				

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.การวิเคราะห์ที่ตั้ง

โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นโครงการเสนอแนะให้จัดตั้งขึ้นบริเวณที่ดินว่างเปล่าด้านข้างศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวสุโขทัยที่ดินของกรมศิลปากร โดยมีการพิจารณามาดังต่อไปนี้

2.4.1 การเลือกสถานที่ตั้งโครงการ

จากการพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่ต้องการเน้นการเผยแพร่ความรู้ประกอบกับการท่องเที่ยว และเป็นแหล่งรวมข้อมูลของสุโขทัย ดังนั้นที่ตั้งจึงต้องมีความสัมพันธ์ทางด้านประวัติศาสตร์ การคมนาคมสะดวก และรองรับการดูแลรักษาเป็นจุดสนใจนักท่องเที่ยว

จากการพิจารณาตามหลักการข้างต้น สามารถกำหนดย่านศูนย์กลางการศึกษาและรองรับโบราณสถานได้ดังนี้

- 1 บริเวณ ถนนจรดวิถีถ่อง ด้านหน้าอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยด้านข้างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง
- 2 บริเวณ ถนนจรดวิถีถ่อง ด้านข้างศูนย์บริการข้อมูลสุโขทัย
- 3 บริเวณด้านข้างคลองอำเภอมือง ในตัวเมืองสุโขทัย

เกณฑ์ในการพิจารณาดังต่อไปนี้

- 1 ด้านการคมนาคม
- 2 ด้านทัศนียภาพโดยรวมกับโบราณสถาน
- 3 ด้านความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์
- 4 ด้านการรองรับการท่องเที่ยว
- 5 ด้านการรองรับการอนุรักษ์แหล่งโบราณสถาน

2.4.2 ตารางพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

เหตุผล	CRADIT	SITE A	SITE B	SITE C
การคมนาคม	4	4	4	3
ทัศนียภาพ	4	0	2	4
โบราณคดี	3	0	3	2
การท่องเที่ยว	2	1	0	2
การอนุรักษ์	1	1	0	1
รวม	14	5	9	11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผล จึงเลือกที่ตั้งบริเวณด้านข้างศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่คานนอกกำแพงเมืองชั้นในด้านทิศเหนือตรงข้ามวัดพระพายหลวง ตั้งอยู่บนถนนทางหลวงหมายเลข 12 (จรดวิถีดง) เมืองเก่าสุโขทัย ด้านหลังติดคลองแม่ลำเพย

พื้นที่โครงการเป็นที่ราบลุ่มเหนือคูน้ำกำแพงเมืองสุโขทัยเก่า รอบ ๆ เป็นที่คินว่างเปล่าสามารถขยายขยายได้ 2 ทิศทาง คือ ด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ ที่ดินบริเวณนี้เป็นเขตชุมชนเก่าก่อนเกิดเมืองสุโขทัยครั้งยังนับถือพราหมณ์ มีวัดพระพายหลวงเป็นศูนย์กลาง ด้านทิศใต้สามารถเดินทางไปยังอุทยานประวัติศาสตร์และกำแพงเมืองได้ไม่ไกลนัก ด้านทิศเหนือสามารถเดินทางไปยังแหล่งเตาทุเรียงสุโขทัย และตามถนนอ้อมอุทยานสามารถชมโบราณสถานนอกเขตกำแพงชั้นในได้ โดยจะไปสุดที่ด้านหน้าทางเข้าใหญ่ของอุทยานประวัติศาสตร์ จึงเป็นการช่วยในการดึงเอานักท่องเที่ยวไปเที่ยวโบราณสถานเขตนอกเมืองด้วยในตัว และทำให้เกิดแกนแม่เหล็ก 2 แกน ในการดึงประชาชนให้เข้ามาชมโบราณสถานได้อย่างทั่วถึงภายในกำแพงและภายนอกกำแพงเมือง

ที่ตั้งอาคารศูนย์ จะตั้งอยู่ด้านข้างศูนย์บริการข้อมูลสุโขทัย เป็นโครงการความร่วมมือเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวได้ครบวงจร

2.5 การวิเคราะห์อาคาร โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย

โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ตั้งอยู่คานนอกกำแพงเมืองชั้นในด้านทิศเหนือตรงข้ามวัดพระพายหลวง ตั้งอยู่บนถนนทางหลวงหมายเลข 12 (จรดวิถีดง) เมืองเก่าสุโขทัย ด้านหลังติดคลองแม่ลำเพย

อาคารโครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ใช้อาคารที่เป็นกลุ่มอาคารศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว โดยการทำตามแบบเดิมและเป็นอาคารคลุมเตาทุเรียงศรีสังฆาลย์หมายเลข 6 เป็นส่วนจัดแสดงด้วย ลักษณะของอาคารมีลักษณะที่คล้ายกันและเข้ากันได้ เพราะออกแบบโบราณโดยกรมศิลปากร และอยู่ภายใต้พื้นฐานงานสุโขทัยเหมือนกัน

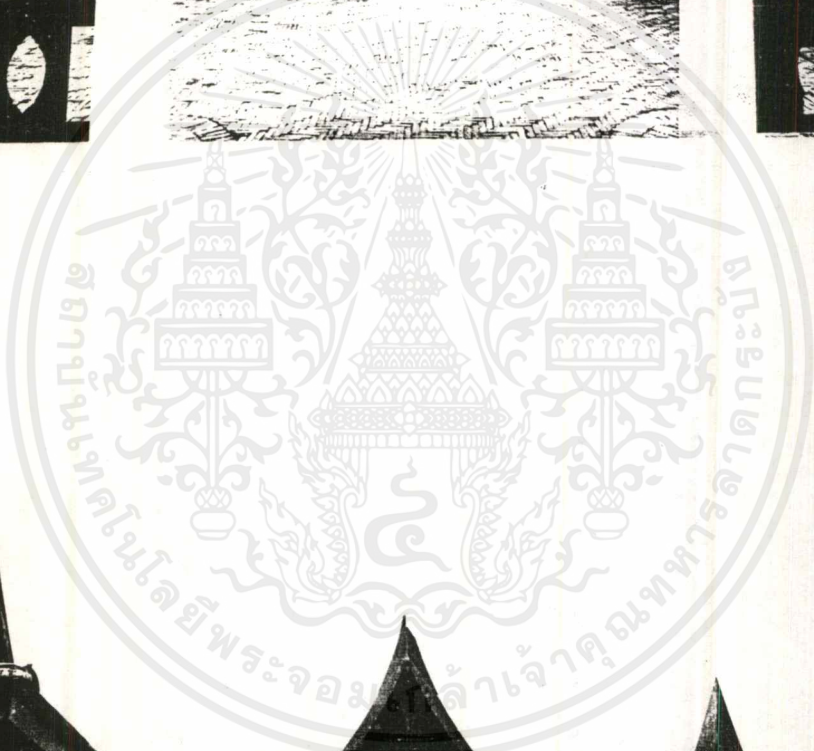
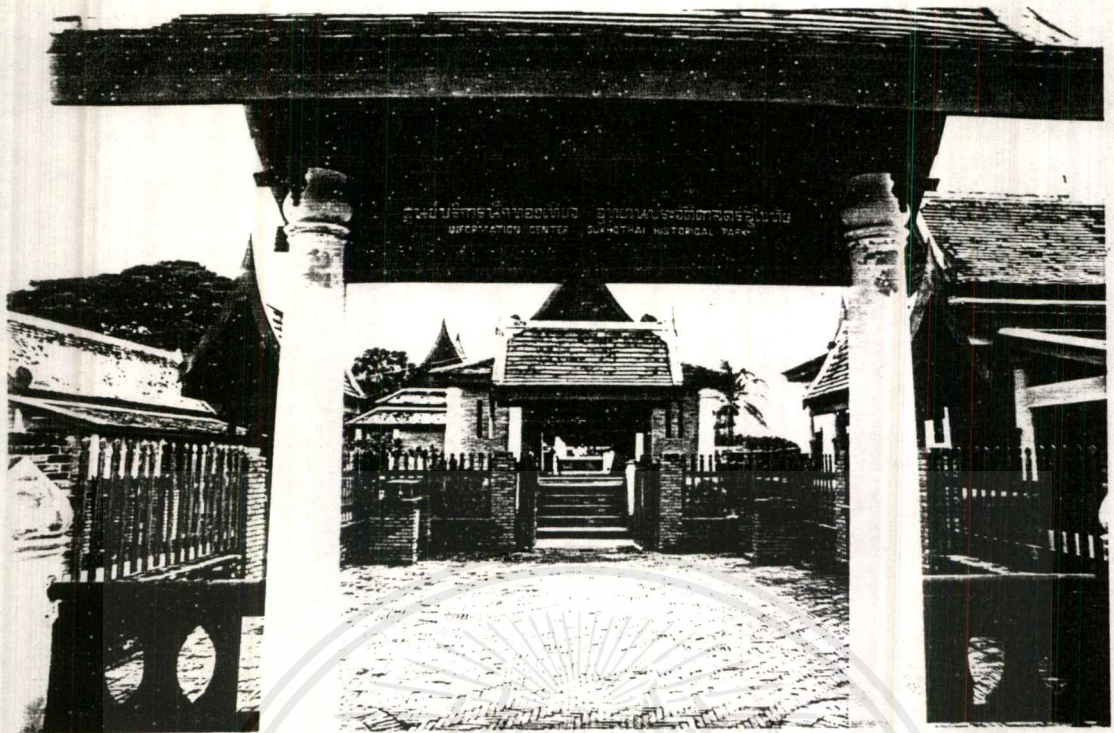
-ลักษณะอาคารกลุ่มที่ 1 (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว)

เป็นกลุ่มอาคารขนาดเล็กชั้นเดียว มีอาคาร 2 ชั้นอยู่ 1 อาคาร ออกแบบโดยกรมศิลปากร เป็นการออกแบบโดยศึกษาจากงานสถาปัตยกรรมสุโขทัย อาคารมีหลายแบบและขนาด ซึ่งก็คือ การนำเสนอรูปแบบอาคารในสุโขทัยที่จะมีหลายแบบเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามมีการคลุมโหนดลีและวัสดุให้อยู่ใน CONCEPT เดียวกัน คือการโชว์แนวอิฐดินเผาพื้นบ้านและกระเบื้องมุงหลังคาสีส้มดินเผา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

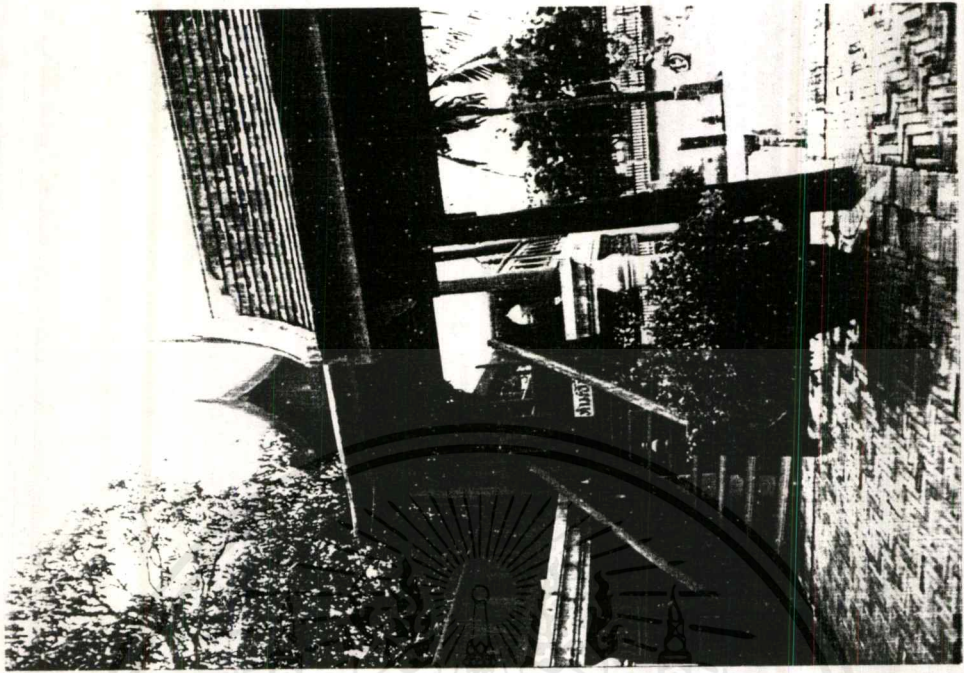
โครงสร้าง	เสาและคานคอนกรีตเสริมเหล็ก มีการตกแต่งบัวหัวเสา และเสามีขนาดใหญ่ฉาบปูนเรียบ
หลังคา	อาคารขนาดเล็กเป็นหลังคาโครงสร้างโบราณทำจากไม้ ไขว่แนวการวางหลังคาตามแบบงานโบราณ อาคารใหญ่ โครงสร้างหลังคาเหล็กถ้ำยแรง ช่วงกว้าง เสากว้างและสูง ปูกระเบื้องดินเผาพื้นบ้านสีส้ม
เพดาน	โดยทั่วไปไขว่แนวหลังคา อาคารขนาดใหญ่ตีฝ้าไม้ปิด
พื้น	พื้นภายในอาคารบางอาคารปูไม้กระดาน แต่โดยส่วนมากปูกระเบื้องดินเผาเคลือบสีส้ม
พื้นทางเดิน	พื้นทางเดินเชื่อมอาคารโดยทั่วไปปูอิฐแดงไขว่แนว
ผนัง	อาคารโดยทั่วไปเป็นอาคารเปิดผนังโล่งตามแบบงานสถาปัตยกรรมสุโขทัย อาคารใหญ่ก่ออิฐแดงไขว่แนว และก่ออิฐฉาบปูนทาสีขาว
ประตูหน้าต่าง	ใช้การเปิดช่องแสงตามแนวตั้ง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสุโขทัย และบานหน้าต่างเปิดคู่ มีการเปิดช่องระบายอากาศช่วงแนวต่อหลังคากับผนัง
-ลักษณะอาคารกลุ่มที่ 2 (อาคารคลุมศาลาทุเรียนหมายเลข 61) เป็นอาคารหลังคาทรง HIP 3 ดับชั้น เพดานสูง ช่วงเสากว้างเหมาะกับการใช้เป็นส่วน	
จัดแสดง	
โครงสร้าง	เสาและคาน คอนกรีตเสริมเหล็ก
หลังคา	โครงสร้างเหล็กถ้ำยแรง ช่วงกว้างจันทันกว้าง
เพดาน	เปิดเพดานไขว่แนวหลังคา
พื้น	ปูกระเบื้องดินเผาสีส้ม
ผนัง	ก่ออิฐสีส้มไขว่แนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 โครงการเปรียบเทียบ

1. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ที่ตั้ง ถนนโรจนะ พระนครศรีอยุธยา

- เป้าหมาย
1. เป็นสถาบันวิจัยระดับชาติด้านอยุธยา โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ไทย สมัยอยุธยาเป็นราชธานี
 2. พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ มุ่งให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างเป็นทางการ มีลักษณะพิเศษ คือ พยายามฟื้นฟูสภาพชีวิตสังคม และวัฒนธรรมอยุธยาในอดีตขึ้นมาใหม่
 3. เป็นห้องสมุดข้อมูลประวัติศาสตร์โดยเฉพาะประวัติศาสตร์อยุธยา โดยเป็นสถานที่รวบรวมข้อมูล ทั้งที่เป็นหนังสือ บทความ บันทึก จดหมายเหตุ ภาพเขียน รูปภาพ วัตถุ เครื่องมือเครื่องใช้

การจัดแสดง แบ่งหัวข้อจัดแสดงเป็น 5 หัวข้อ คือ

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี แสดงความรุ่งเรืองของอยุธยา ในฐานะเมืองหลวง
2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยา กับนานาชาติ
3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจ
4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน แสดงความเป็นอยู่ ความเชื่อ ชีวิต ชุมชนชาวบ้าน การละเล่นของเด็ก
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ

2. หอไทยนิทัศน์

ที่ตั้ง ชั้น 2 อาคารนิทรรศการและบริการการศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

เป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีโครงการหอไทยนิทัศน์นี้ขึ้น โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ และให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปในเรื่องวิวัฒนาการของอารยธรรมไทย

การจัดแสดง เป็นการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยหลายรูปแบบ เป็นต้นว่า หุ่นจำลอง แมงวงจระ วิดีทัศน์ สไลด์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะนำเสนอในลักษณะการถ่ายทอดความรู้ที่น่าสนใจ ผู้เข้าชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แบ่งหัวเรื่องได้ 5 ข้อ คือ

1. ความเป็นมาของชนชาติไทย
2. วัฒนธรรมชาวในสังคมไทย
3. ภาษาและวรรณคดี
4. ประเทศไทยกับโลก
5. วิถีกรรมชนชาติไทย และเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์

3 โครงการศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศรีสัตนาลัย

ที่ตั้ง อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาลัย ด้านประตูรามณรงค์

เป้าหมาย เป็นแหล่งให้บริการนักท่องเที่ยวที่มาชม อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาลัย และเป็นสถานที่พักผ่อนของชุมชน

แนวคิดการออกแบบ นำเอาลักษณะทางค่านสถาปัตยกรรมสุโขทัย เช่น หลังคาซ้อน ชายคาสั้น หน้าต่างยาว ช่องเปิดระบายอากาศตามแนวทางตั้ง แคม มาประยุกต์ใช้โดยการตัดทอนรายละเอียดและใช้วัสดุสมัยใหม่ ได้แก่ อิฐสมัยใหม่ และโครงสร้างแบบเสาและคาน

สร้างแบบกลมกลืนระหว่างอาคารใน อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาลัย ด้วยสีของอิฐโชว์แนวซึ่งใช้ก่อนั้นทั้งหมดและใช้หุ้มเสา คาน ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงแสดงให้เห็นระบบโครงสร้างด้วยการโชว์หัวเสา คาน การก่ออิฐหุ้มคานก็แสดงแนวคานให้เห็น

การออกแบบภายใน เรียบง่าย ผนังก่ออิฐแบริฐนทาสีขาว การจัดแสดงเป็นเรื่องราวโบราณคดีของ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาลัย โดยการจัดแสดงเป็น model กับ board จัดแสดงคู่กัน เนื้อหาไม่ยากนัก เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการหาความรู้เพียงเล็กน้อย

4 โครงการอาคารอนุรักษ์เดาทุเรียงหมายเลข ๐1

ที่ตั้ง อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัตนาลัย

แนวความคิดในการออกแบบ

ใช้ลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัย ทั้งที่พบในรูปขางงซากโบราณสถาน และที่ยังใช้ประโยชน์อยู่ เช่น วัดมหาธาตุพิษณุโลก เป็นแม่แบบในการประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะในการจัดวางอาคารจัดแสดงนิทรรศการจะเน้นเป็นพิเศษ ทั้งทางด้านรูปทรงและสัดส่วนของอาคาร รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ เช่น หน้าต่าง ช่องหน้าต่าง และกระเบื้องมุงหลังคา ซึ่งเป็นการเลียนแบบกระเบื้องหลังคาปลายคัศที่ค้นพบ

การเล่นระดับภายในจะสัมพันธ์กับระดับดินในเดาทุเรียงเดิม วัสดุปูพื้นใช้กระเบื้องดินเผาไม่เคลือบเพื่อ แสดงถึงความเป็นพื้นถิ่นให้มากที่สุด และสอดคล้องกับ เครื่องสังคโลกประเภทที่ไม่เคลือบผิวรวมทั้งเป็นการคลุมสีของอาคาร

ภูมิสถาปัตยกรรม

เส้นสายของงาน ภูมิสถาปัตยกรรมจะล้อรูปทรงของตัวสถาปัตยกรรม เพื่อความกลมกลืน และความงามของมุมมองโดยรอบ และในขณะเดียวกันจะคลี่คลายออกสู่เส้นสายของหมู่บ้านโดยรอบด้วย มีการเล่นระดับ terrace garden เพื่อแก้ปัญหาการถมที่ดินปรับระดับและยังเป็นการเล่นจังหวะกับแนวฐานอาคารและแทนวางโถงโถ และโบราณวัตถุต่างๆในบริเวณสวนด้วย

บทที่ 3

การศึกษาพฤติกรรม

เพื่อการออกแบบ

บทที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมในการออกแบบ

พฤติกรรมการใช้อาคาร

โครงการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นโครงการที่เน้นการให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปที่ไม่โอกาสศึกษาตามระบบการศึกษาได้ การจัดแสดงเน้นการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง จึงเหมาะที่จะเป็นที่ค้นคว้าและพักผ่อนสามารถแบ่งแยกผู้เข้าใช้โครงการได้ดังนี้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 ผู้ให้บริการ

ผู้ทำงาน เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ สามารถเดินทางมาทางรถยนต์ส่วนตัวและทางรถประจำทาง ซึ่งมีท่ารถอยู่บริเวณที่จอดรถของศูนย์บริการข้อมูล

เวลาการทำงาน :

08.30	ลงเวลาทำงาน
08.30 - 12.00	ปฏิบัติงาน
12.00 - 13.00	พักกลางวัน
13.00 - 18.30	ปฏิบัติหน้าที่
18.30	เลิกงาน

3.2 ประเภทผู้รับบริการ

ผู้เข้ารับบริการในศูนย์ ประกอบด้วย

- นักเรียน นักศึกษา
- ประชาชนทั่วไป
- นักท่องเที่ยว
- นักวิชาการ
- หน่วยงานราชการ / เอกชน

การคาดคะเนผู้ใช้บริการศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะ การคาดคะเนผู้ใช้บริการจึงเปรียบเทียบกับโครงการที่สัมพันธ์กับศูนย์มากที่สุด คือ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

พ.ศ.	เดือนที่มีผู้เข้าชมมากที่สุด	จำนวน	จำนวนผู้เข้าชม/ปี
2532	พฤศจิกายน	14412	119428
2333	พฤศจิกายน	13721	119050
2534	พฤศจิกายน	18630	131660
2535	พฤศจิกายน	21450	135243
2536	พฤศจิกายน	24520	145153

จากตารางสถิติเข้าชมเพิ่มมากขึ้นโดยเฉลี่ย 5% ทุกปี

คิดจากจำนวนผู้เข้าชมสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน 2536 24,520 คน/เดือน

$$\begin{aligned} \text{คาดการณ์ล่วงหน้า 6 ปี ปี 2543} &= 24,520 + (6 \times 3.2 \times 24,520 / 100) \\ &= 974 \text{ คน/วัน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{เวลาทำการอุทยาน} &= 7.00 - 17.00 \quad (10 \text{ ชั่วโมง}) \\ &= 97.4 \text{ คน/ชั่วโมง} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ทำการเวลา 9.00-16.00} &= 7 \text{ ชั่วโมง} \\ &= 682 \text{ คน/วัน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จากการสังเกต 80% ของนักท่องเที่ยวที่มาอุทยานประวัติศาสตร์จะมาศูนย์บริการข้อมูล} \\ &= 545.6 \text{ คน/วัน} \\ &= 80 \text{ คน/ชั่วโมง} \end{aligned}$$

กลุ่มผู้เข้าชมสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม สำคัญ คือ

1. กลุ่มผู้ชมทั่วไป 1-5 คน
2. หมู่คณะ 50-100 คน
3. หมู่คณะ 100-200 คน

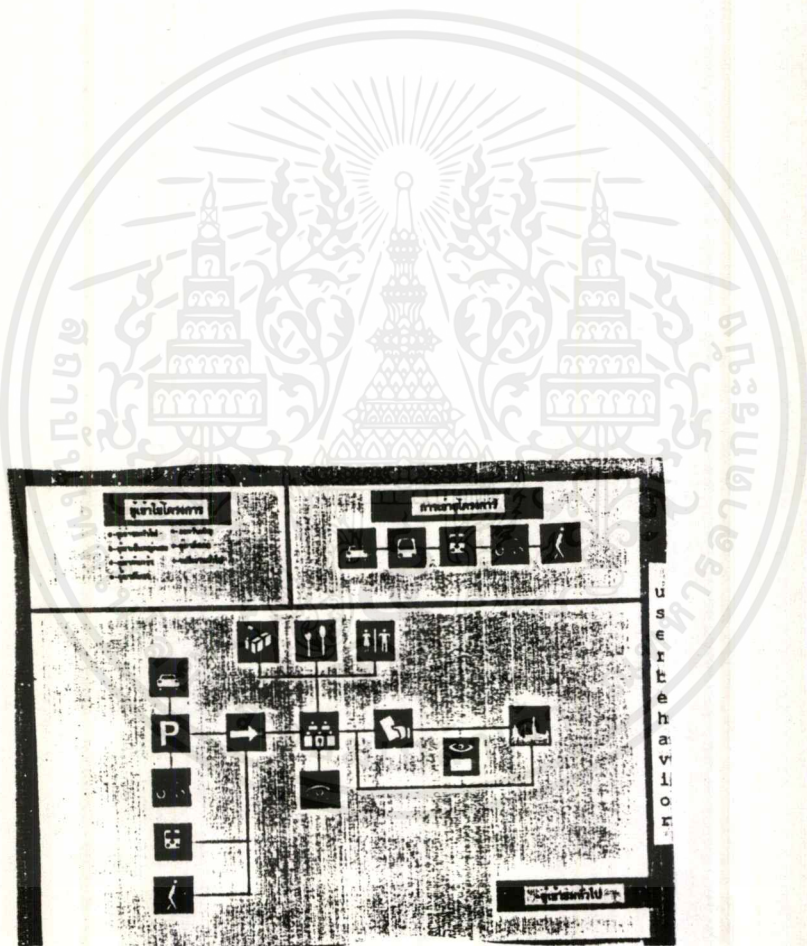
จากการศึกษาเปรียบเทียบศูนย์บริการข้อมูล กลุ่มคนที่มามากที่สุด คือ
กลุ่ม 2 (50-100 คน)

3.2-ประเภทของผู้รับบริการ

1. ผู้เข้าชมทั่วไป

ลักษณะ มีจุดประสงค์ในการท่องเที่ยวและหาความรู้เกี่ยวกับสุโขทัย ประกอบด้วยบุคคลทุกสาขาวิชา

พฤติกรรม เมื่อเข้ามาในโครงการจะรวมคนบริเวณโถง เพื่อคอยกัน จุดหลัก คือ การเข้าชมส่วนจัดแสดงถาวร ส่วนบริการอาหารและของชำร่วยเป็นส่วนเสริม

3. ผู้มาค้นคว้า

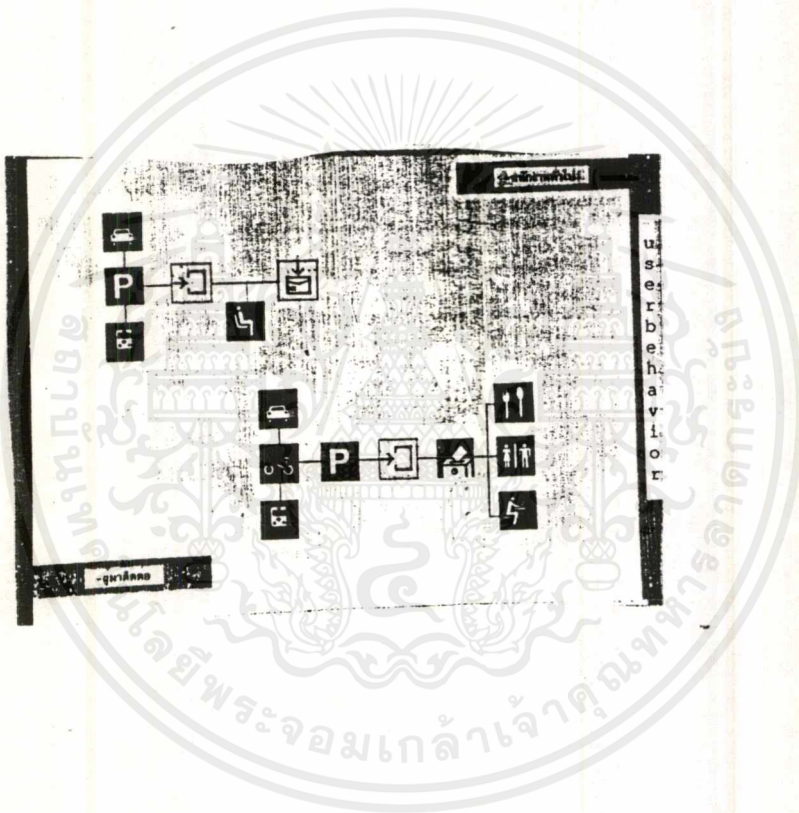
- ลักษณะ เป็นผู้เข้าชมที่ต้องการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสุโขทัยอย่างจริงจัง โดยอาจต้องการรายละเอียดเฉพาะจุด
- พฤติกรรม จะเข้าทางประตูส่วนสัมมนาและห้องสมุด ซึ่งแยกตัวจากส่วนนิทรรศการออกมา แต่สามารถจะเข้าชมส่วนแสดงถาวรได้เช่นกัน

4. ผู้มาติดต่อ

ลักษณะ เป็นผู้มาติดต่อโครงการในด้านราชการ ติดต่อขอเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ
หรือติดต่อทางธุรกิจ

พฤติกรรม จะเข้าโครงการในส่วนของ OFFICE และติดต่อส่วนสารบรรณ

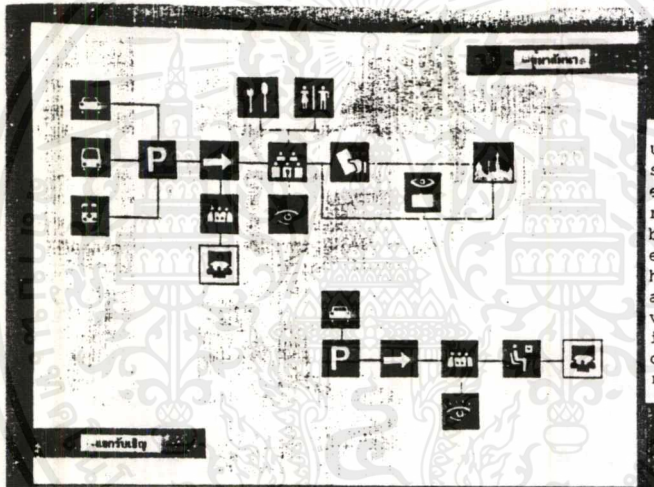

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้มาสัมมนา

ลักษณะ เป็นผู้ที่มาศึกษาหาความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กันและกันเกี่ยวกับเรื่องของสุขภาพ โดยจะมาในลักษณะที่เป็นครั้งคราวต้องการมาสัมมนาโดยเฉพาะ

พฤติกรรม เข้าโครงการทางด้านประจําสำหรับส่วนสัมมนาและห้องสมุด จะใช้เวลาเกือบทั้งวันในห้องสัมมนา ต้องการส่วนบริการเครื่องดื่มและอาหารว่าง ส่วนพักผ่อนและส่วนบริการการลงทะเบียนสัมมนา

บทที่ 4
การศึกษาเนื้อหาที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงในศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย

การจัดแสดงแบ่งเรื่องราวเป็นหัวข้อแต่ละหัวข้อ แยกออกเป็นอาคารหลายอาคาร ซึ่งแต่ละอาคารจะสามารถบอกได้ถึงบรรยากาศของแต่ละส่วนแสดงได้เป็นอย่างดี จาก CONCEPT ของโครงการที่เน้นสร้างบรรยากาศร่วมเป็นหลัก การเรียงลำดับหัวเรื่องแสดงจะเรียงจากส่วนปกครองใหญ่ลงไป และแสดงถึงการถ่ายทอดแนวความคิด หรือคติต่าง ๆ จากส่วนที่มีอำนาจไปถึงประชาชนทั่วไป ในแต่ละส่วนแสดงสามารถที่จะเข้าชมได้อย่างอิสระ ในลักษณะกึ่ง PARK แต่ยังมีทางเดินหลักที่จะสามารถเดินชมได้ตามลำดับหัวเรื่องด้วย

หัวเรื่องจัดแสดง ได้แก่

1. สุโขทัยอาณาจักรแห่งแรกของคนไทยในแผ่นดินสยาม
2. อำนาจอธิปไตยในการปกครองและศาสนาของสุโขทัย
3. เศรษฐกิจและการต่างประเทศ
4. ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัย
5. การเปลี่ยนแปลงฐานะของสุโขทัย

1-สุโขทัยอาณาจักรแห่งแรกของคนไทยในแผ่นดินสยาม

สุโขทัยเป็นเมืองเมืองแรกของคนไทยที่สามารถมีอำนาจปกครองตนเองในแผ่นดินสุวรรณภูมิ

เป็นการจุดประกายความคิดที่จะตั้งตนเป็นอำนาจรัฐของตนเองให้กับกลุ่มคนไทยต่าง ๆ ทำให้เกิดเมืองของคนไทยตามมาอีกหลายเมือง เช่น อยุธยา

-ศิลาจารึกกับเรื่องราวในอดีต

ในสมัยสุโขทัยมีความนิยมในการทำศิลาจารึกกันอย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการประกาศความดีของตนเอง ทั้งกษัตริย์และประชาชนที่มั่งมี ต่างก็ทำกัน เพราะศิลามีความคงทน คนในอนาคตก็สามารถจะรู้ได้ ศิลาจารึกนอกจากจะบอกถึงความดีของคนแล้ว จะมีบอกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ในขณะนั้นด้วย เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากในด้านข้อมูลทางประวัติศาสตร์

-เรื่องราวก่อนเกิดสุโขทัย

เดิมทีดินแดนสุโขทัยอยู่ในความปกครองของขอม ขึ้นตรงกับเมืองพระนคร คนไทยได้ถือโอกาสในช่วงที่ขอมอ่อนกำลังลง ทำการยึดเมือง โดยกระทำการลวงว่าจะตีศรีลังกาแล้วเข้ายึดสุโขทัย หลังจากนั้นสุโขทัยก็มีพัฒนารุ่งเรืองขึ้นเรื่อย ๆ

-การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

หลังจากการเกิดขึ้นของสุโขทัย ๆ ก็มีพัฒนาการอย่างมาก จนมีการก่อสร้างวัดมหาธาตุขึ้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงอำนาจเมืองได้อย่างเด่นชัด เพราะวัดมหาธาตุจะเป็นสัญลักษณ์ที่มีอยู่ทุก ๆ เมืองใหญ่ต่าง ๆ เมืองสุโขทัยได้พัฒนาจนเป็นอาณาจักรที่มีการปกครองกว้างขวาง ครอบคลุมพื้นที่มากมายในสมัยพ่อขุนรามคำแหง แต่มีเมืองหลักที่สำคัญที่สุด ประกอบด้วย เมืองสุโขทัย กำแพงเพชร ศรีลังกา พิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองที่ใกล้ชิดกันมากที่สุด และมีรูปแบบของศิลปะเป็นแบบสุโขทัยค่อนข้างชัดเจน แม้จะมีศิลปะอื่นมาผสม ก็มีเพียงเล็กน้อย

-ความเจริญของอาณาจักรสุโขทัย

สุโขทัยมีความรุ่งเรืองทั้งทางด้านวัตถุ ประเพณีและวัฒนธรรม มีการก่อสร้างวัดต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางพุทธและพราหมณ์ มีประเพณีชาวบ้านที่ขึ้นชื่อ เช่น แฉก เทียนเล่นไฟ ฯลฯ มีจิวรีกกล่าวไว้ว่า เสียงดังกึกก้องด้วยความสนุกสนานของประชาชน เมืองเต็มไปด้วยแสงสีตั้งเมืองสวรรค สุโขทัยมีการทำถนนเชื่อมเมืองสำคัญทั้งสี่เมือง คือ ถนนพระร่วง มีการทำการชลประทาน ทำนบกั้นน้ำ ขุดสระพัง (บ่อน้ำ) เพื่อการเกษตรและใช้ดื่มกิน และมีการค้าที่เจริญรุ่งเรืองอย่างมาก

2 อำนาจรัฐในการปกครองและศาสนาของสุโขทัย

หลังจากที่สุโขทัยก่อตั้งขึ้นมาโดยการปกครองของคนไทยกันเองนั้น ก็มีพัฒนาการการปกครองมาตลอด เริ่มแรกจากการปกครองคนในฐานะของผู้นำกลุ่มชน ที่มีความสัมพันธ์กับประชาชนมาก จนถึงยุคที่กษัตริย์ยังอำนาจกับเทพ มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด

-กษัตริย์กับการปกครอง

การปกครองในช่วงแรก จะเป็นลักษณะของผู้นำชุมชน หรือแบบพ่อปกครองลูก ถึงแม้ในช่วงแรกจะมีคติของขอมเดิมที่ปกครองอยู่ก่อน แต่ก็ไม่ชัดเจนเท่าใดนัก มีเพียงการสืบทอดพระแสงขรรค์ไชยศรี ความที่แสดงสถานะของกษัตริย์ ซึ่งได้พระราชทานจากกษัตริย์เทวานั้น ในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ประชาชนจะมีความใกล้ชิดกับระบบกษัตริย์มาก สามารถได้รับความเป็นธรรมได้ดีกว่า

-ภายหลังอาณาจักรสุโขทัยมีการขยายตัวมากขึ้น ประชากรมากขึ้น กษัตริย์ไม่สามารถใกล้ชิดประชาชนได้เท่าเดิม ประกอบกับมีคติสมมติเทพเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้การปกครองมีการเปลี่ยนแปลงเป็นแบบสมมติเทพ โดยสมบูรณ์ กษัตริย์มีอำนาจสมบูรณ์ในการปกครอง ความสัมพันธ์กับประชาชนเปลี่ยนแปลงจากการดูแลเป็นการออกคำสั่งให้ปฏิบัติ ที่อยู่อาศัยของกษัตริย์ต้องใหญ่โต และสวยงามสมเป็นที่อยู่ของเทพ

-พระราชพิธี

พระราชพิธี เป็นการแสดงอำนาจของอาณาจักรงานที่ใหญ่โตต้องใช้ทั้งแรงศรัทธา กำลังคน และเงินตราในการทำพระราชพิธี พระราชพิธีจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในระบบกษัตริย์ พระราชพิธีที่สำคัญ คือ พระราชพิธีที่เป็นเรื่องราวของกษัตริย์เอง เช่น พระราชพิธีราชาภิเษก พิธีเฉลิมพระราชมัญฉิม เป็นต้น

พระราชพิธีอีกประเภท คือ พระราชพิธีที่กษัตริย์ทำให้กับประชาชน เป็นพระราชพิธีที่ประชาชนจะมีส่วน

ขวัญข้าง เป็นต้น พระราชพิธีเช่นนี้เป็นผลมาจากการ
ขยายตัวของประชากร ซึ่งกษัตริย์สามารถทำครั้งเดียว
แต่ได้กับประชาชนทั้งอาณาจักรปกครอง

-ชนชั้นปกครองและกฎหมาย

ชนชั้นปกครองเป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจ
จากระบบใหญ่ลงมาระบบย่อย ทำให้เกิดตำแหน่งศักดินา
ขึ้น ซึ่งจะหมายถึง ความร่ำรวยและเงินตรา ลำดับ
ชั้นในการปกครองยังรวมถึงการปกครองเมือง คือ เมือง
ลูกหลวง เมืองหน้าด่าน และเมืองประเทศราช ซึ่งมีการ
จัดระเบียบการปกครองเช่นเดียวกับเมืองหลวง มีเจ้า
เมืองเป็นผู้ปกครอง กฎหมายของสุโขทัยอาจแบ่งได้เป็น
กฎหมายลักษณะโจร กฎหมายทรัพย์สิน กฎหมาย
ละเมิดหน้าที่พลเมือง ซึ่งมีบันทึกอยู่ในจารึกของสุโขทัย
ทั้งลักษณะการทำผิด และการลงโทษต่าง ๆ

-กษัตริย์กับคติทางศาสนา

รูปแบบของศาสนาในสุโขทัย คือ พุทธเป็นหลัก
พราหมณ์เป็นรอง แต่ในระบบกษัตริย์จะอิงกับคติทาง
พราหมณ์มากกว่า เพราะให้ฐานะกษัตริย์เป็นเทพ และ
ให้ความสำคัญกับกษัตริย์ยิ่งใหญ่เหนือคนธรรมดา เป็น
ความขัดแย้งที่ลงตัว เพราะกษัตริย์นับถือพุทธ แต่ต้อง
ทำตามพิธีของพราหมณ์ เพื่อให้อำนาจของตนเอง
สมบูรณ์ กษัตริย์สุโขทัยทำการก่อสร้างวัด นอกจากเพื่อ
ถวายให้กับศาสนาพุทธแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงพระราช
อำนาจในการเกณฑ์แรงงาน และความศรัทธาที่
ประชาชนมีแก่กษัตริย์

3-เศรษฐกิจและการต่างประเทศของสุโขทัย

สุโขทัยเป็นอาณาจักรที่มั่งคั่งทางด้านการค้า เมื่อดูเรื่องราวของสุโขทัย จะเห็นมีสงครามน้อยมาก และส่วนมากเป็นการปกป้องตนเองจากการรุกราน เพราะสุโขทัยมีความสำคัญในฐานะศูนย์กลางทางการค้าในภูมิภาค ระหว่างตะวันตก-พุกาม ไป ตะวันออก-พระนคร, เทนีส-เชียงใหม่ ไป ไต้หวัน-ศรีธรรมราช(ศรีวิชัย) สุโขทัยจึงเป็นเมืองการค้าที่สำคัญ

-ผลิตผลของสุโขทัย

เมืองสุโขทัยเป็นเมืองที่มีความรุ่งเรืองทางทรัพยากร ดั่งจารึก "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" มีผลิตผลทางการเกษตรตามจารึก เช่น มะพร้าว ขนุน มะม่วง มะขาม หนากพลู เป็นต้น ซึ่งแบ่งเป็นเขตสวน (ป่า) 4 ทิศปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ กัน

ผลิตผลทางด้านอุตสาหกรรมที่ปรากฏหลักฐานว่ามีการซื้อขายกัน ทั้งภายในและภายนอก ก็คือ เครื่องปั้นดินเผา ผ้าทอ เครื่องใช้ทองเหลือง เครื่องก่อสร้าง เช่น อิฐเผา สินค้าที่ค้าขายกันแพร่หลายได้แก่ เครื่องเทศ และของป่า เช่น งาช้าง หนังสัตว์ เนื้อไม้หอม ทอง เงิน เหล็ก เป็นต้น

-การค้าภายในและอาณาจักรใกล้เคียง

เมืองสุโขทัยเป็นศูนย์กลางผ่านของสินค้าที่สำคัญในภูมิภาค ดั่งจารึก "เมืองดินนอนเมืองสุโขทัยนี้มีตลาดปสาน" แสดงให้เห็นว่า จากการแลกเปลี่ยนสินค้าเพื่อดำรงชีพ กลายเป็นตลาดที่ทำการซื้อขายกันอย่างอิสระ มีลักษณะเป็นเรือนแถวสำหรับค้าขายโดยเฉพาะ สำหรับการติดต่อทางการค้าระหว่างเมือง อาจใช้เส้นทางถนนพระร่วง และเส้นทางการค้าท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นทางถาวร เพราะมีการค้ากันอย่างถาวรแล้วในสมัยนั้น

-เงินตราและการแลกเปลี่ยนสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การซื้อขายที่แพร่หลายของสุโขทัย ทำให้เกิด
อุปกรณ์สื่อกลางการแลกเปลี่ยน มีเงินตราเป็นสื่อ
กลาง มีการใช้เงินกลม (เงินพดด้วง) มีตรา
ประทับ 3 ตรา ได้แก่ ข้าง ราชสีห์ และราชวัตร
และยังมีการใช้เงินหอยเบี้ย 8 ประเภท คือ เบี้ย
โพล่ง เบี้ยจั่น เบี้ยบาง เบี้ยหมู เบี้ยพองลม เบี้ย
บัว เบี้ยดุ่ม สำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้ากับสินค้า
ก็ยังคงมีการใช้กันอยู่ โดยส่วนมากเป็นการแลก
เปลี่ยนขนาดใหญ่และเป็นประเภทสินค้าเกษตร

-การค้าภายนอก

การค้าที่สำคัญ คือการค้ากับประเทศจีน ในการ
ขนส่งสินค้าจึงมักอาศัยเรือสำเภาของจีนในการขน
ถ่าย เพราะสุโขทัยไม่มีการเดินเรือค้าขายเอง สินค้า
ที่สำคัญ คือ เครื่องเทศและเครื่องปั้นดินเผา มี
การส่งออกหลายประเทศ เช่น หมู่เกาะฟิลิปปินส์
แหลมมลายู อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น โดยมีเส้นทางผ่าน
ทางอยุธยา สุพรรณบุรี เพื่อออกอ่าวไทย ซึ่งมีการ
ค้นพบทรากรเรืออับปาง ที่บรรทุกเครื่องปั้นดินเผาสุ
โขทัยเต็มลำเรือในอ่าวไทย

-ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

สำหรับความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ตามที่จารึก
ได้กล่าวไว้ คือ ประเทศจีน โดยมีการแลกเปลี่ยน
สินค้าและความรู้ โดยเฉพาะเรื่องอุตสาหกรรมดิน
เผาและผ้าไหม มีการส่งคนของไทยไปฝึกฝีมือ
เรียนรู้การทำเครื่องปั้นดินเผาและมีการส่งคนของ
จีนเข้ามาสอนการทำเครื่องปั้นดินเผาที่สุโขทัย ทำ
ให้อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผามีการถ่ายทอดรูปแบบศิลปะ
ซึ่งส่งผลให้เห็นชัดเจนในศิลปะสุโขทัย

4-ชีวิตความเป็นอยู่ ของชาวสุโขทัย

-ศาสนาพุทธและคติความเชื่อ

ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาของคนในสุโขทัย เป็นความเชื่อที่เกิดจากการรับเอาแนวคิดของศาสนาและลัทธิต่าง ๆ เข้ามารวมกัน การรับเอาศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ เริ่มตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง มีการรับเอาศาสนาทั้งทางพุทธม และนครศรีธรรมราช มีการส่งเสริมให้ประชาชนสร้างกุศลทำบุญ และฟังเทศน์ในวันพระดังปรากฏในจารึกมีพระราชพิธีอุปสมบทให้กับประชาชน สำหรับความเชื่อนั้นยังมีความเชื่อผีเหลืออยู่ ถึงแม้จะนับถือศาสนาพุทธก็ตาม

-วรรณกรรม จิตรกรรม ปฏิมากรม สถาปัตยกรรม

งานศิลปกรรมของสุโขทัย โดยส่วนมากทำขึ้นเพื่อศาสนา โดยการตีความทางศาสนา และนำเสนอเรื่องราวพุทธประวัติ วรรณกรรมที่สำคัญ คือ ไตรภูมิพระร่วง ซึ่งแต่งโดย พระยาลิไท ซึ่งนิยมนำไปตีความเพื่อทำงานศิลปกรรมต่อไป งานจิตรกรรมหลงเหลืออยู่น้อยมาก ส่วนที่หลงเหลืออยู่ส่วนมากเป็นลายต่าง ๆ เขียนประดับผนังเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถวิเคราะห์ได้มากนัก งานปฏิมากรมหลงเหลืออยู่มากมาย ซึ่งดูจากลักษณะแล้วคล้ายกับงานลังกายอยู่มาก ซึ่งต่อมงานปฏิมากรมของสุโขทัยจะมีพัฒนาไปจนมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน สวยงามและอ่อนช้อย ขึ้นชื่อเป็นอย่างมาก เช่น พระพุทธชินราช เป็นต้น สำหรับงานสถาปัตยกรรมที่หลงเหลือ ส่วนมากเป็นฐานและเสามีผนังวัดนางพญาที่หลงเหลือมีปูนปั้นที่สวยงามมาก สำหรับงานสถาปัตยกรรมที่หลงเหลืออยู่มากที่สุด คือ วัดมหาธาตุ พิษณุโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ-ชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชน ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนสุโขทัยก็ไม่ต่างกับอยุธยามากนัก โดยมีชีวิตอิงกับการเกษตรกรรม คือ หนานาทำนา ถ้าว่างก็ทำหัตถกรรมเสริมต่าง ๆ แตกต่างกันตรงที่มีอิสระในการคิดและการกระทำมากกว่า เพราะยังไม่มีการประเพณียุ่งยากมากมายเท่าสมัยอยุธยา มีการทำสวน ทำนา มีการทำเครื่องใช้ในครัวเรือน ออกจำหน่ายในตลาดปลาน เวลารว่างประชาชนนิยมเล่นโค ซี่ม้า ซี่ช้างตามนักชัฏฤกษ์ บรรเลงเพลงร้องรำกันครึกโครม นอกจากชาวเมืองสุโขทัยเองแล้ว เชื้อชาติต่าง ๆ ที่เข้ามาอาศัย ก็ได้รับสิทธิเสมอภาคกัน

5-การเปลี่ยนแปลงฐานะของสุโขทัย

-สุโขทัยกับการเปลี่ยนแปลง

หลังจากยุคเฟื่องฟูของสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหง และพระยาลิไทแล้ว เมืองสุโขทัยได้ทางด้านการเศรษฐกิจ แต่ทางด้านทหารได้ขาดการบำรุง ทำให้อ่อนแอ ประจวบกับทางตอนใต้ คือ อโยธยามีอำนาจกล้าแข็งขึ้นมา และต้องการขยายอำนาจครอบคลุมการค้า อโยธยาประสบความสำเร็จโดยสามารถยึดสุโขทัยผนวกเป็นเมืองของอโยธยาในสมัยขุนหลวงพระจ้าว โดยมีพระมหาธรรมราชาที่ 2 เป็นกษัตริย์ในฐานะเมืองขึ้น การเข้ามาของอโยธยาทำให้ศิลปกรรมและวัฒนธรรมของอโยธยาแพร่หลายเข้ามาด้วย โดยที่เห็นเด่นชัด คือ เมืองกำแพงเพชร ซึ่งมีรูปแบบทางศิลปกรรมที่ผสมระหว่างอโยธยากับสุโขทัย โดยมีการถ่ายเทกันอย่างลงตัว อย่างไรก็ตาม ก็สูญเสียอำนาจการปกครองสุโขทัย มองโม่แดงก็คือ การเกิดขึ้นของอาณาจักรคนไทยที่ยิ่งใหญ่ คืออโยธยา ซึ่งเป็นการรวบรวมกลุ่มคนไทยที่กระจัดกระจายให้เป็นรัฐที่มีอำนาจกล้าแข็ง

-สุโขทัยในปัจจุบัน

สุโขทัยในปัจจุบัน เป็นเมืองสำคัญในภาคเหนือตอนล่าง รองจากพิษณุโลก เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นสูง มีสินค้าฝีมือที่สำคัญ เช่น ผ้าทอมือ เครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลักไม้ เป็นเมืองที่สงบและเต็มไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ มีอำเภอสำคัญ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเก่า สวรรคโลก และศรีสัชนาลัย

4.3 การวิเคราะห์เนื้อหาที่ ไข้อย

4.3.1 โครงการหลัก

ส่วนจัดแสดง	วิธีการ	เนื้อที่	เวลา
1 สุโขทัยอาณาจักรแห่งแรกของคนไทยในแผ่นดินสยาม			
1.1 ศิลาคารีก	model	18.00	2
1.2 อาณาเขตสุโขทัย	board	6.00	1
1.3 เมืองโบราณก่อนเกิดสุโขทัย	duratan	10.80	2
1.4 การตกอยู่ในอำนาจขอม	board	22.00	2
1.5 กำเนิด สุโขทัย	board	45.00	3
1.6 สาธารณูปโภคของสุโขทัย	elect board	11.00	2
1.7 เมืองสำคัญทั้ง 4	video wall	15.80	1
1.8 ความเจริญของสุโขทัย	double board	67.5	3
รวม		226.1	16

2 อำนาจรัฐในการปกครองและศาสนาของสุโขทัย			
2.1 ส่วนแสดงพ่อปกครองลูก	model	45.00	3
2.2 กษัตริย์วงศ์พระร่วง	board+diorama	127.5	3
2.3 การปกครองสมบูรณ	diorama room	40.00	1
2.4 ระบบกษัตริย์	diorama	153.00	5
2.5 กฎหมายและขนานปกครอง	board	45.00	2
2.6 ศติในการปกครอง	board	44.00	4
2.7 กษัตริย์กับศาสนาในการปกครอง	model	15.75	1
2.8 การทำนุบำรุงศาสนา	duratan+comp	20.00	3
รวม		490.25	22

3 เศรษฐกิจและการต่างประเทศของ ของสุโขทัย			
3.1 เส้นทางการค้า	board	22.00	1
3.2 ตลาดการค้า ตลาด ปรสาน	model+diorama	60.00	3
3.3 เงินตราในการแลกเปลี่ยน	model+diorama	20.00	1

3.4 ระบบการฉายภายใน	board	45.00	2
3.5 เส้นทางการฉายนอก	board	45.00	1
3.6 พาหนะการกำกับต่างประเทศ	model 1:1	-	2
3.7 สินค้าที่ส่งต่างประเทศ	model+diorama	20.00	2
3.8 การต่างประเทศ	model+diorama	20.00	2
รวม		232.00	14

4 ชีวิตความเป็นอยู่ ของชาวสุโขทัย			
4.1 ศาสนาพุทธในสุโขทัย	1:1 model	200.00	1
4.2 คติทางศาสนา	board	22.5	3
4.3 พุทธสถาปัตยกรรมต่างๆ	slide multivision	20.0	3
4.4 เรือนครัวชาวบ้าน	1:1 model	20.0	2
4.5 เรือนนอนชาวบ้าน	1:1 model	20.0	2
4.6 เรือนนั่งชาวบ้าน	1:1 model	20.0	2
4.7 เครื่องมือในการทำมาหากิน	1:1 model	40.0	3
4.8 งานหัตถกรรมของชาวสุโขทัย	1:1 model	40.0	3
รวม		322.0	19

5 การเปลี่ยนแปลงฐานะของสุโขทัย			
5.1 การเปลี่ยนแปลงอำนาจการปกครอง	board+model	42.0	5
5.2 การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่	diorama+board	20.0	2
5.3 อารยธรรมที่หลงเหลืออยู่	board	66.0	5
5.4 สุโขทัยในปัจจุบัน	board	22.0	2
รวม		150.0	14

รวมเนื้อที่ส่วนจัดแสดง 1420.35 ตารางเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 15 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 โครงการรอง

เนื้อที่ใช้สอยส่วนบริการสาธารณะ

ส่วนโรงพักคอยและบริการ

องค์ประกอบ	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่/ หน่วย ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตาราง เมตร	หมายเหตุ
ส่วนโรงและพักคอย				
1-ส่วนโถง(HALL)	90	0.65	57.6	จากจำนวนผู้เข้าชมที่ได้จากการคาดคะเนในเดือน พฤศจิกายน ผู้เข้าชม 90 คน/ ชั่วโมง พื้นที่โถง/คน(STANDARD) 0.65 ตร.ม./คน คิด 50% ของ 112 คน (50*90/100) *0.65=57.6
2-ส่วนพักคอย (WAITING AREA)	23	1.20	33.6	คิดจาก 20% ของผู้เข้าชมสูงสุด(112) 22.4 คน พื้นที่/คน(STANDARD) 1.2 ตร.ม./คน พื้นที่พักคอยรวม 33.6 ตร.ม.
				รวมพื้นที่โถงและพักคอย 57.6+33.6=91.2
3-ส่วนประชาสัมพันธ์	2	2.60	5.20	(STANDARD)
4-ส่วนชายบัตร	1	2.60	2.60	(STANDARD)
5-ส่วนรับฝาก ของ	1	8.00	8.00	พื้นที่ฝากของ(ชั้นวาง&COUNTER) 4.80 ตร.ม. พื้นที่ทำงาน 4.00 ตร.ม. รวม 8.00 ตร.ม.
6-ส่วนชายของที่ ระลึก	2	-	25.38	คิด 30% ของพื้นที่โถง(91.2) 25.38 ตร.ม.
7-โทรศัพท์ สาธารณะ	5	0.65	3.25	คิด 4% ของผู้เข้าชมสูงสุด 112คน 5(4.48) คน พื้นที่/หน่วย 0.65 ตร.ม. พื้นที่รวม 5 เครื่อง 3.25 ตร.ม.
8-นิทรรศการชั่วคราว			33.0	คิด 30%ของโถง+ทางเดิน 30%=33.0
9-ห้องน้ำ	-	-	23.4	จากโครงการเปรียบเทียบ(ศูนย์ข้อมูลสุโขทัย) ส่วน(1.5) โถงปีสสาวะ(0.64) อ่างล้างหน้า (0.80) ชาย 3(4.5) 3(1.92) 3(2.4) หญิง 5(6.5) - 4(3.2) รวม 19.52 + พื้นที่สัญจร 30% รวม 25.37 ตร.ม.
				รวมพื้นที่ส่วนโถงและบริการ 138.9 ตร.ม.

ส่วนห้องบรรยาย(AUDITORIUM)

องค์ประกอบ	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่/ หน่วย ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตารางเมตร	หมายเหตุ
9-ห้องบรรยาย AUDITORIUM				จากจำนวนกลุ่มผู้เข้าชมที่มีมากที่สุด 100-200 คน ค่าเฉลี่ยกลาง 150 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 150/2=75 คน
ส่วนฟังบรรยาย	108	0.50	54.0	(STANDARD)
ส่วนผู้บรรยาย	1-3	3.1	10.3	คิดรวมผู้บรรยาย 3คน
ส่วนโถง			55.80	คิด 25%ของพื้นที่ห้องบรรยาย
ส่วนบริการ เครื่องดื่ม			9.30	คิด 5%ของพื้นที่ห้องบรรยาย
ห้องพักผู้ บรรยาย	5	1.2	6	
ห้องเก็บอุปกรณ์				คิด 10%ของพื้นที่ห้องบรรยาย
ห้องแต่งตัวนักแสดง	15		55.0	คิด 25%ของพื้นที่ห้องบรรยาย
ห้องควบคุม	1	6.0	6.0	คิด 10%ของพื้นที่ห้องบรรยาย
			รวมพื้นที่ห้องบรรยาย	196.4 ตร.ม.

ส่วนบริการอาหาร

องค์ประกอบ	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่/ หน่วย ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตารางเมตร	หมายเหตุ
-10 รับประทานอาหาร	40	1.12	44.8	จากโครงการเปรียบเทียบ(ดูมัธยมศึกษาสุโขทัย) รับผู้เข้าใช้บริการได้ 100 คน มีที่นั่งทานอาหาร50ที่ นั่ง รับผู้ชมได้ 80 คน จะมีที่นั่ง =40 ที่นั่ง พื้นที่/คนในการทานอาหาร 1.12 ตร.ม. พื้นที่รวม 1.12*40=44.8 ตร.ม. พื้นที่ครัว 30% 23.52 ตร.ม. พื้นที่จำหน่ายอาหารและเครื่องปรุง 20% 15.68 ตร.ม. พื้นที่ทางเดิน 30% 23.52 ตร.ม. รวมพื้นที่(44.8+23.52+15.68+23.52) 107.52 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการการศึกษา

องค์ประกอบ	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่ หน่วย ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตารางเมตร	หมายเหตุ
ส่วนห้องสมุด		บริการการศึกษา		
- โถงทางเข้า	28	0.64	17.92	คิด 35% ของจำนวนผู้เข้าชม 80 คน 28 คน
- ที่นั่ง	43	1.50	64.5	(STANDARD)
- ถ่ายเอกสาร	1	1.50	1.50	(STANDARD)
- บัตรรายการ	2.0	1.20	2.40	- ตู้ภาษาไทย - ตู้ภาษาอังกฤษ
- ฝากซอง	1	2.20	2.20	จากจำนวนผู้เข้าใช้เพียง 40 คน
- บรรณารักษ์	1	8.25	8.25	TYPE 6
- เจ้าหน้าที่	2	3.36	6.72	TYPE 6
- ซ่อมบำรุง	1	5.85	5.85	TYPE 4
- ชั้นวางหนังสือ	12	0.60	7.2	โดยทั่วไปห้องสมุดขนาด 40 ที่นั่ง จะมีจำนวนหนังสือ 3000-4000 เล่ม คิดค่ากลางที่ 3500 เล่ม ชั้นวางขนาด (0.40*1.50)0.60 วางได้ 300 เล่ม จะใช้ตู้ 11.6 ตู้(12) เป็นพื้นที่ 7.2 ตร.ม.
รวมพื้นที่ห้องสมุด				116.54 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสำนักงาน

องค์ประกอบ	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่/หลัง ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตารางเมตร	หมายเหตุ
ฝ่ายบริหาร				
1-ผู้อำนวยการ	1	20.0	20.0	TYPE 1
2-รองผู้อำนวยการ	1	10.72	10.72	TYPE 2
3-เลขานุการ	1	10.72	10.72	TYPE 2
4-คณะกรรมการ	6	-	-	TYPE 10
ฝ่ายอำนวยการ				
แผนกธุรการ				
5-หัวหน้าแผนก	1	8.25	8.25	TYPE 3
6-สารบรรณ	2	5.85	11.7	TYPE 4
7-บุคคลากร	1	5.85	5.85	TYPE 4
8-การเงิน	1	5.85	5.85	TYPE 4
9-พัสดุครุภัณฑ์	1	3.36	3.36	TYPE 6
แผนกอาคารสถานที่				
10-หัวหน้าแผนก	1	8.25	8.25	TYPE 3
11-รักษาความปลอดภัย	4	2.02	8.08	LOCKER 0.52 ตร.ม ห้องพักผ่อน พื้นที่/คน 1.5 ตร.ม
12-รักษาความสะอาด	4	2.02	8.08	รวมพื้นที่/คน 2.02 ตร.ม
13-พนักงานรักษาสวน	2	2.02	4.04	TYPE 7-8
14-พนักงานซ่อมบำรุง	1	5.85	5.85	TYPE 4
15-เจ้าหน้าที่ไฟฟ้า	1	5.85	5.85	TYPE 4
16-ช่างประปา	1	5.85	5.85	TYPE 4
แผนกบริการสาธารณะ				
17-เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร	1			ใช้พื้นที่ในส่วนของส่วนบริการทั่วไป
18-เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1			ไม่มีที่ทำงานในสำนักงาน
19-เจ้าหน้าที่ระลึกล	2			
องค์ประกอบ				
	จำนวน (หน่วย)	พื้นที่/หลัง ตารางเมตร	พื้นที่รวม ตารางเมตร	หมายเหตุ
ฝ่ายบริการการศึกษา				
20-หัวหน้าฝ่าย	1	10.72	10.72	TYPE 2
21-บรรณารักษ์	1			ใช้พื้นที่ในส่วนของส่วนบริการทั่วไป
22-เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2			ไม่มีที่ทำงานในสำนักงาน
23-เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง	1			
ฝ่ายนิทรรศการ				
24-หัวหน้าฝ่าย	1	10.72	10.72	TYPE 2
25-เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2	5.85	11.7	TYPE 4
26-เจ้าหน้าที่โสต	2	5.85	11.7	TYPE 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

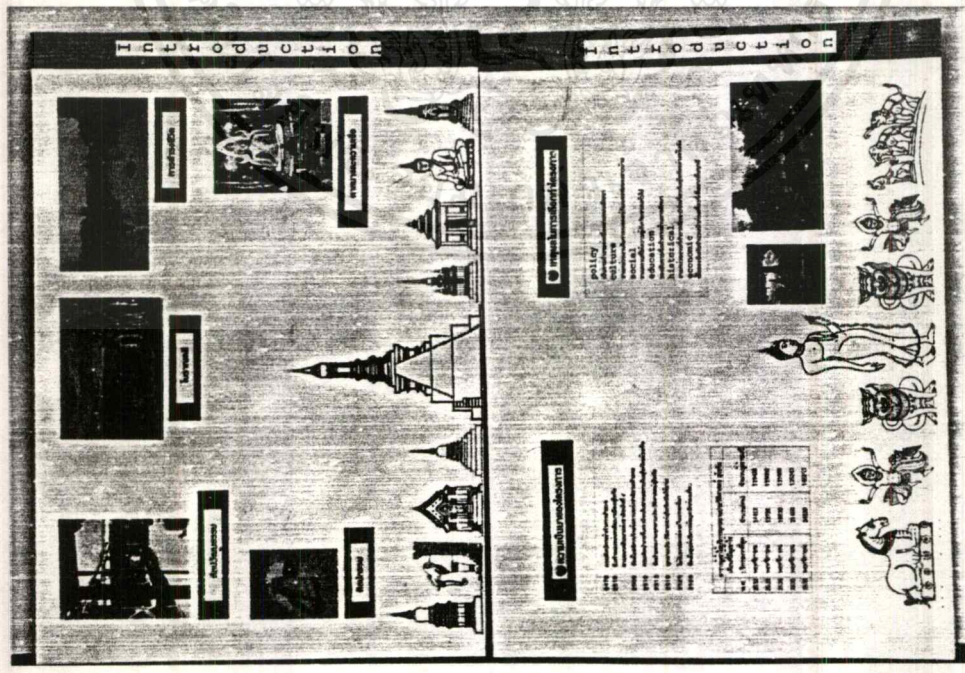
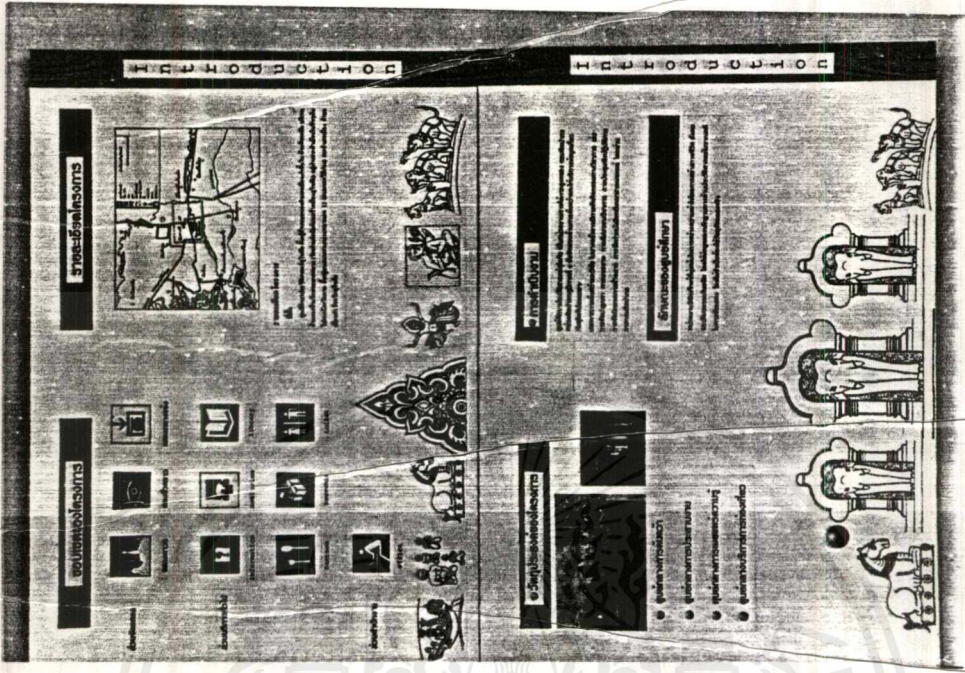
กัศปุปรณ์				
27-เจ้าหน้าที่เทคนิค	2	5.85	11.7	TYPE 4
28-เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม	1	6.48	6.48	TYPE 9

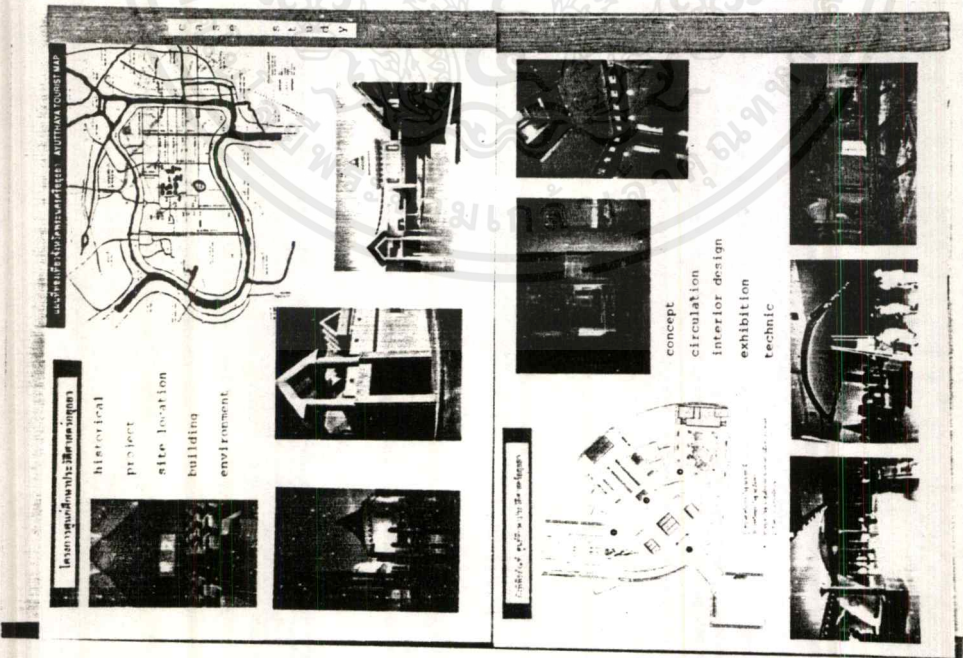
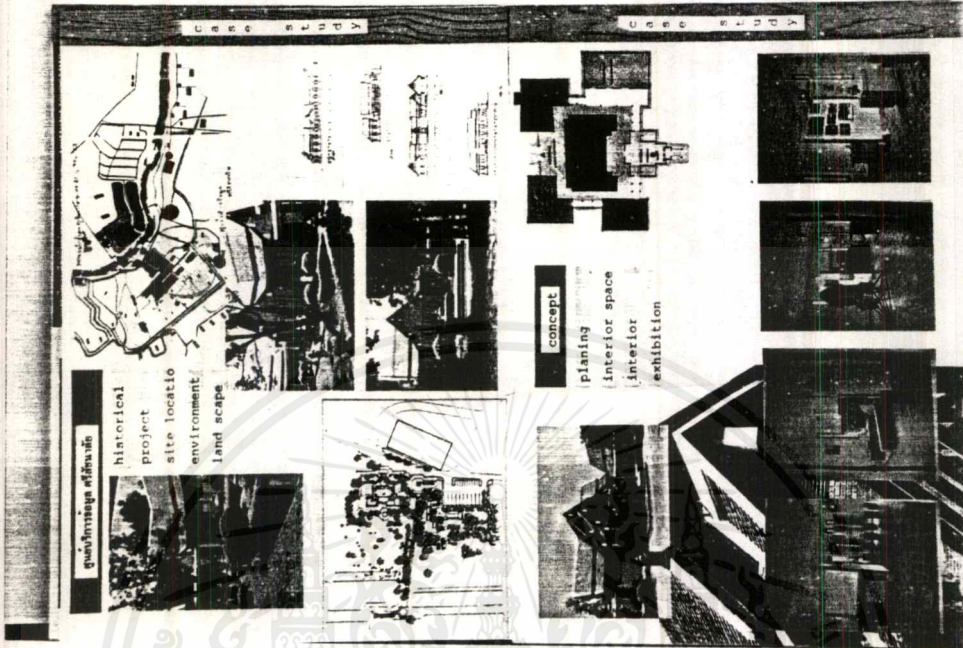
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

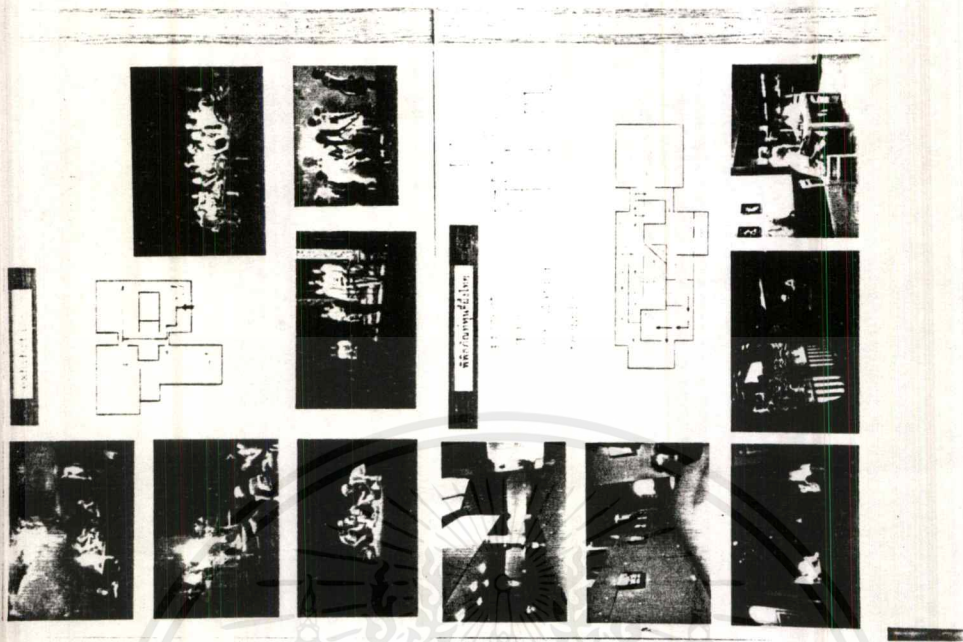
บทที่ 5
การวิเคราะห์
ผู้การออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

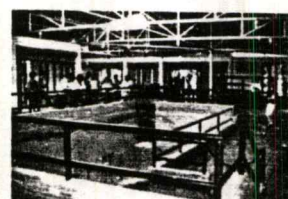
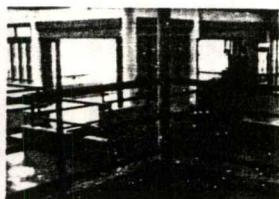
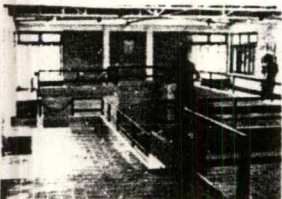
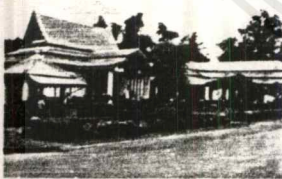
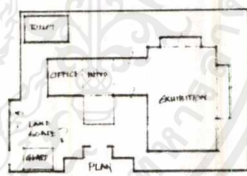

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

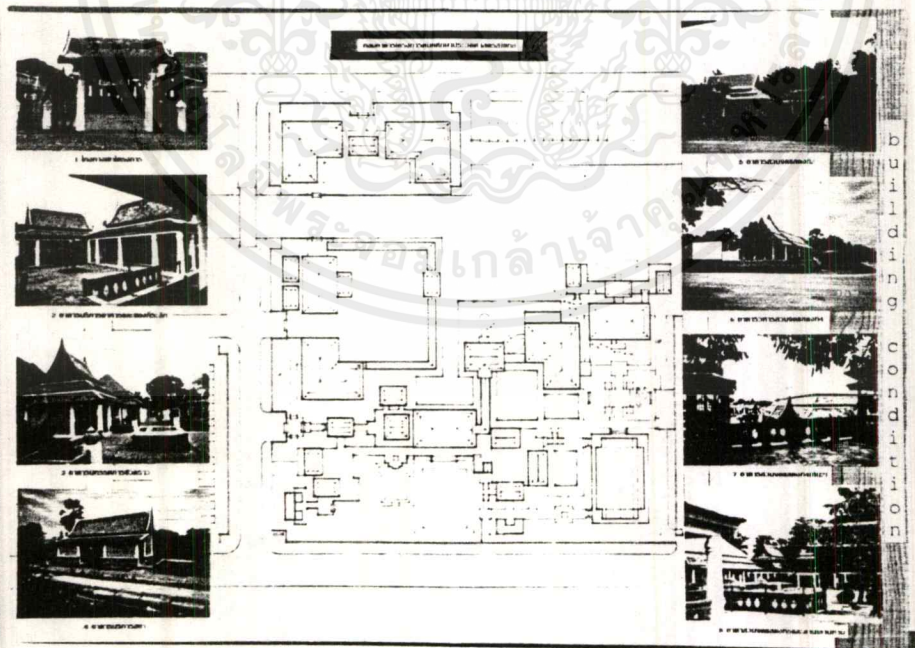
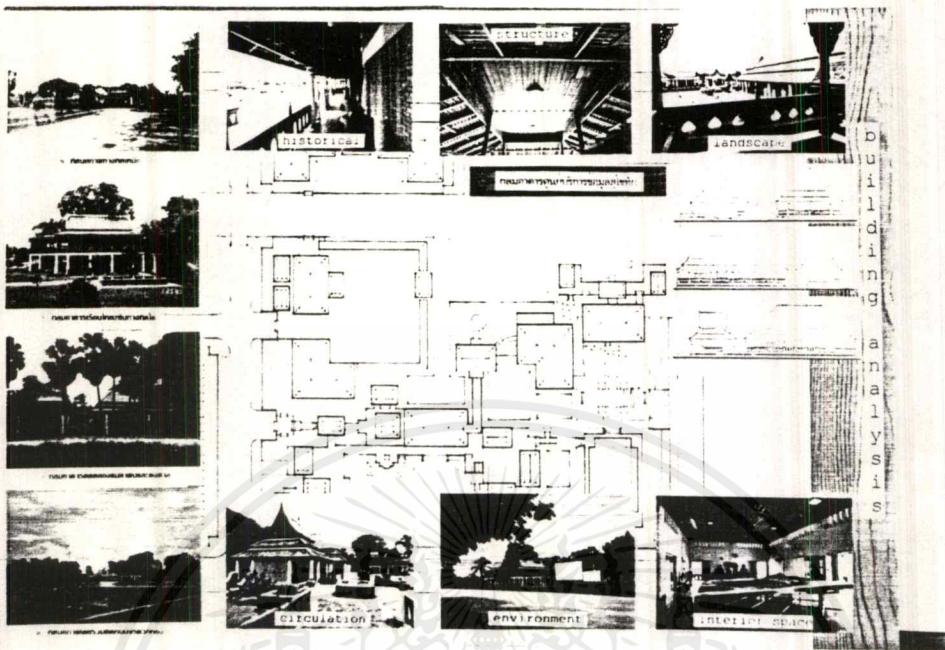
อาคารอนุรักษ์เตาทุเวียง(61)

history
site location
circulation
land scape

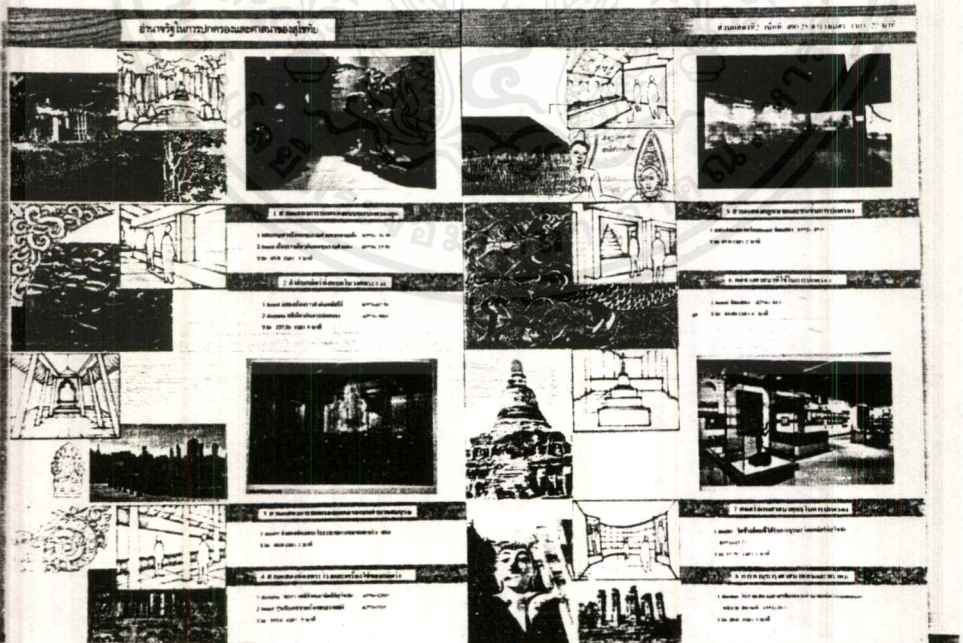
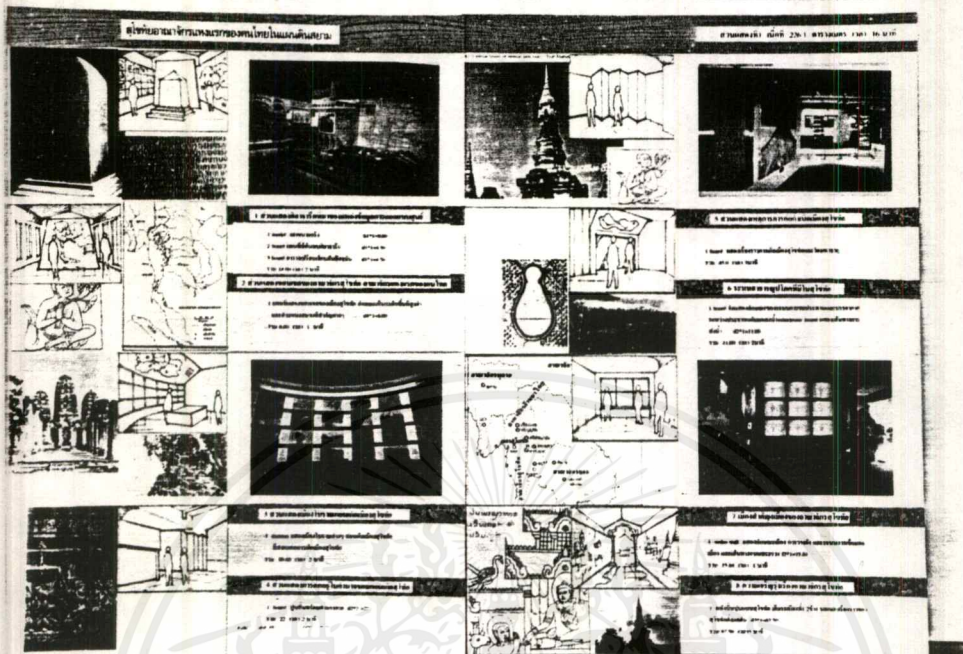

c
a
s
e
s
t
u
d
y

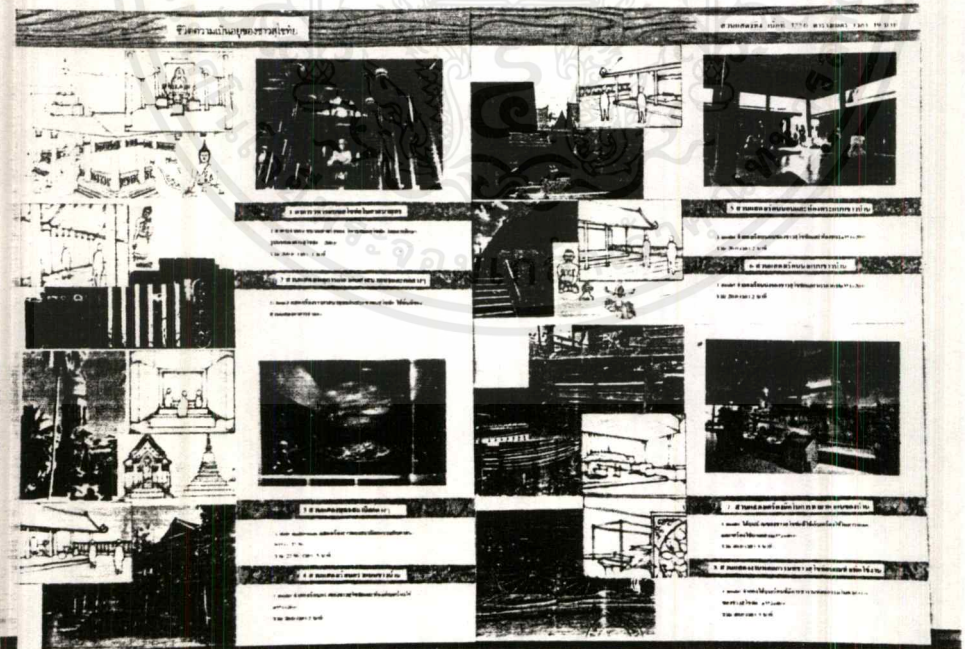
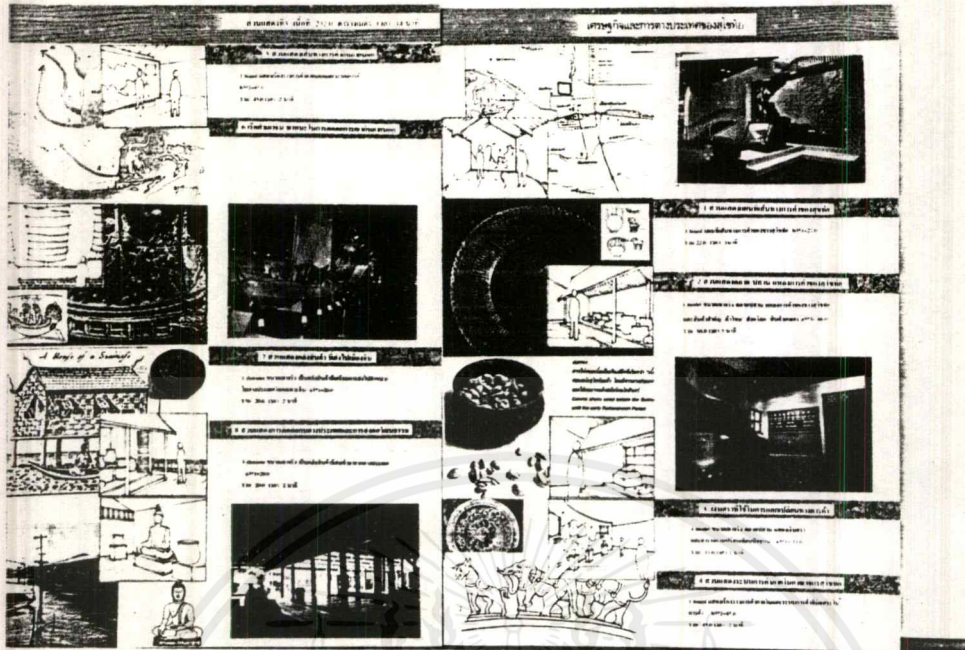
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

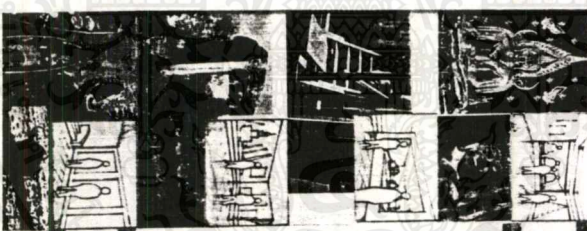
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

e
x
h
i
b
i
t
i
o
n

1	คู่มือ มาตรฐานแห่งแรกของคนไทยในอเมริกา		S u k h o t h a i
2	อำนาจรัฐในการปกครองและศาสนาของเอเชียน		h i s t o r y
3	เศรษฐกิจและการต่างประเทศของเอเชียน		i c c a t i o n
4	ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเอเชียน		t h e
5	การเปลี่ยนแปลงฐานของเอเชียน		

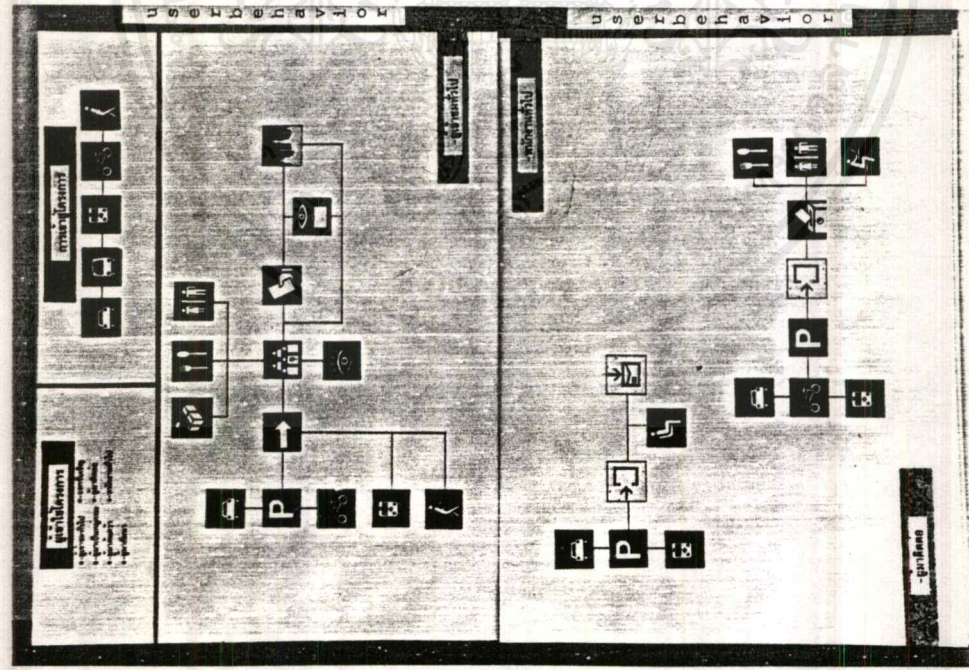
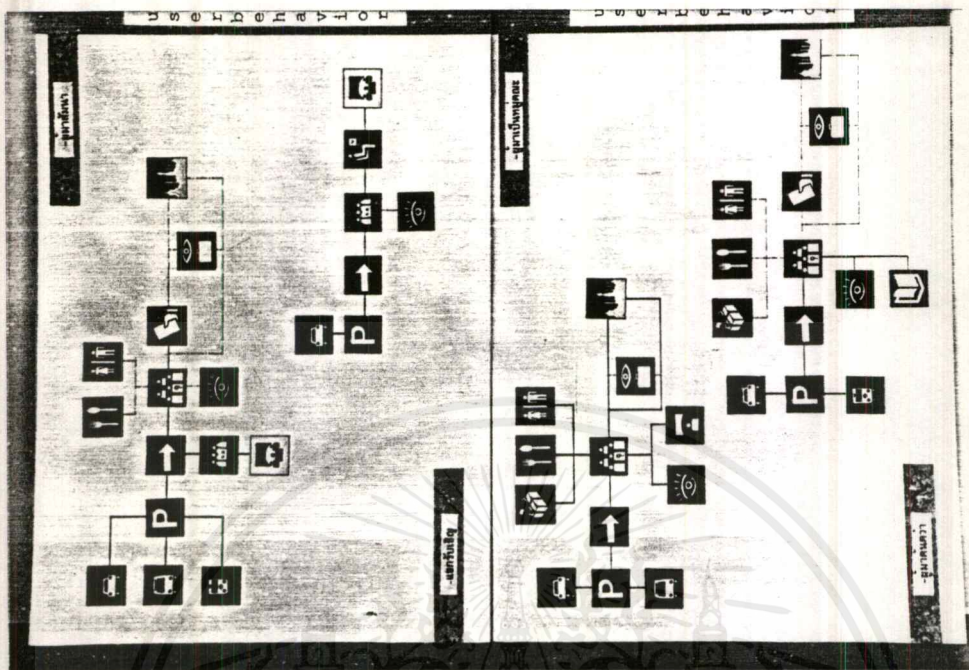

S
u
k
h
o
t
h
a
i
h
i
s
t
o
r
y
i
c
c
a
t
i
o
n
t
h
e

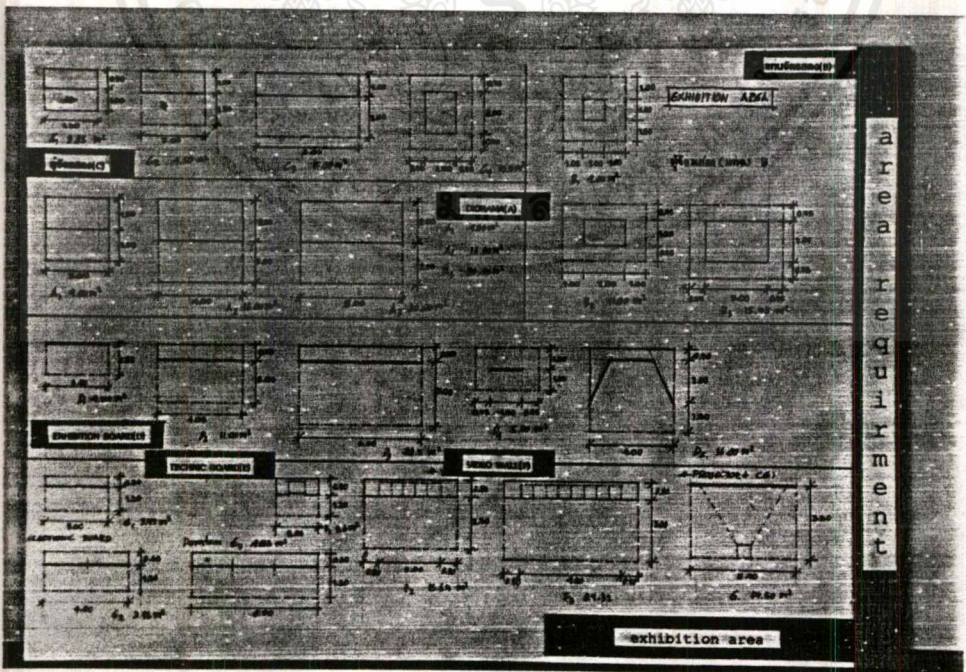
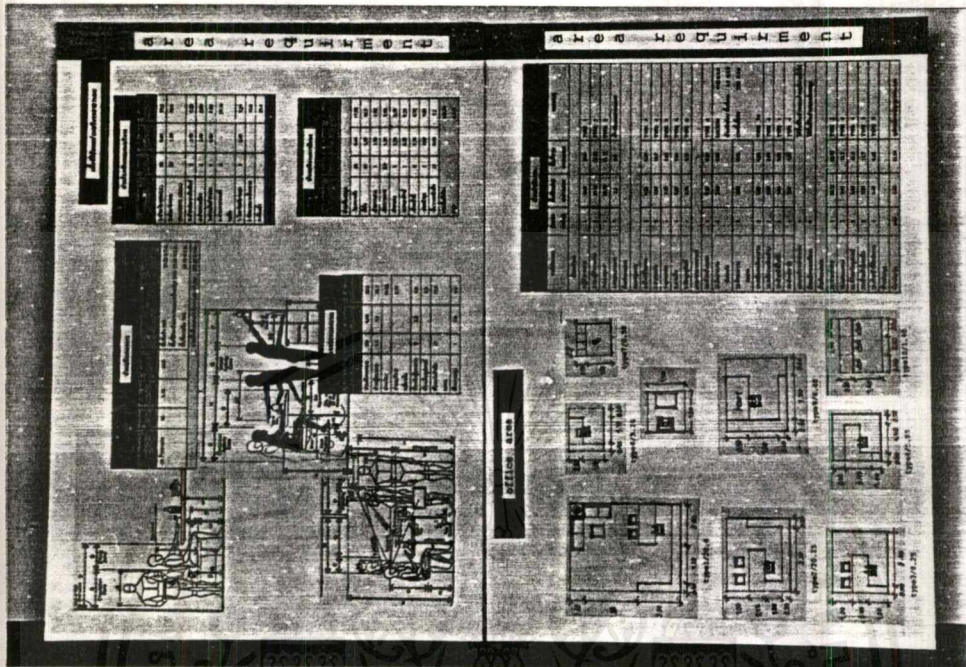

S
u
k
h
o
t
h
a
i
h
i
s
t
o
r
y
i
c
c
a
t
i
o
n
t
h
e

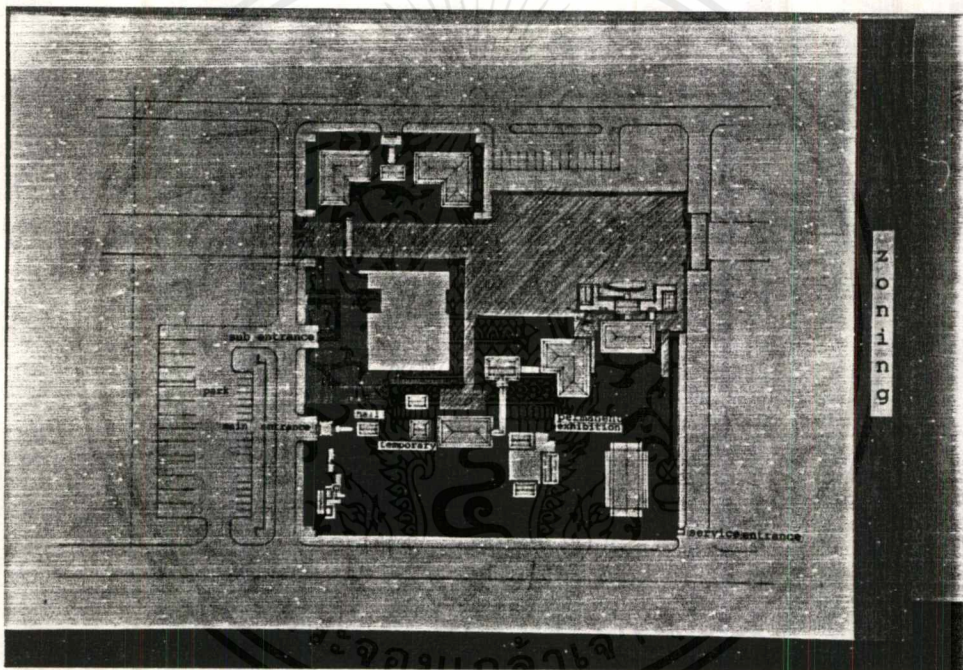
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

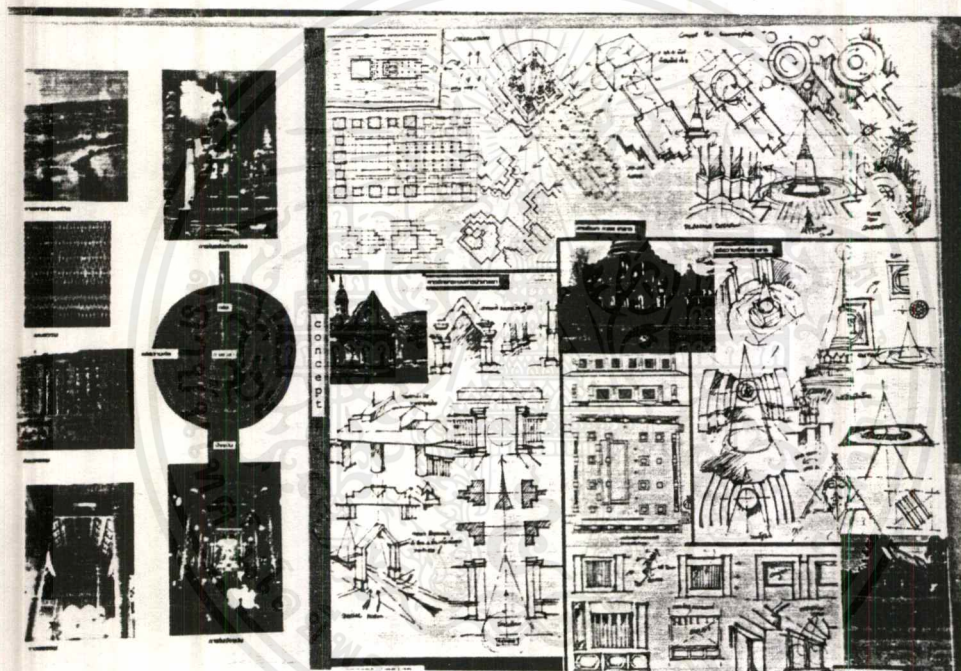
zoning

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

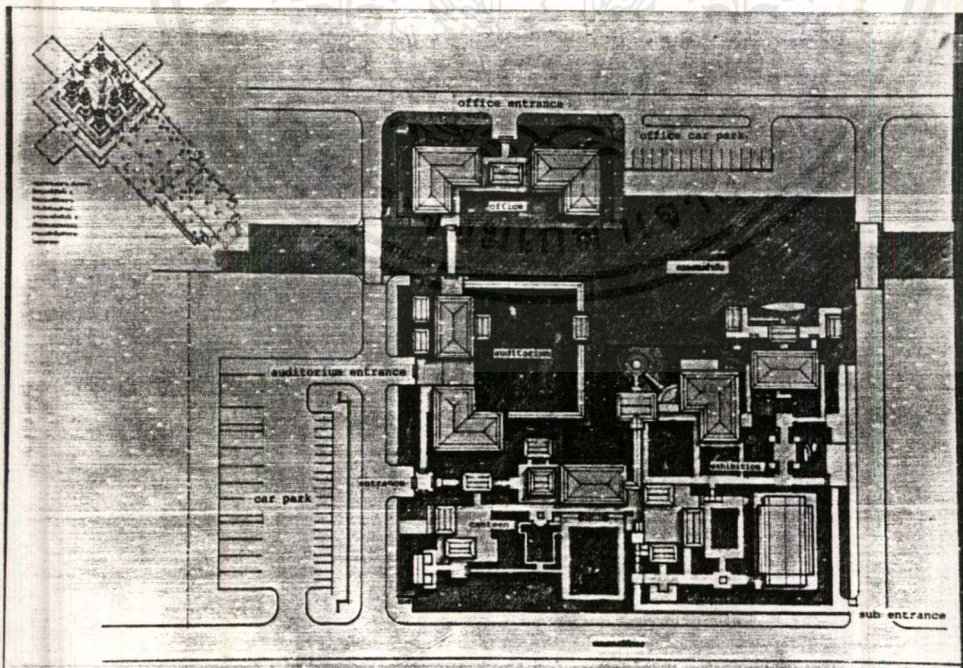
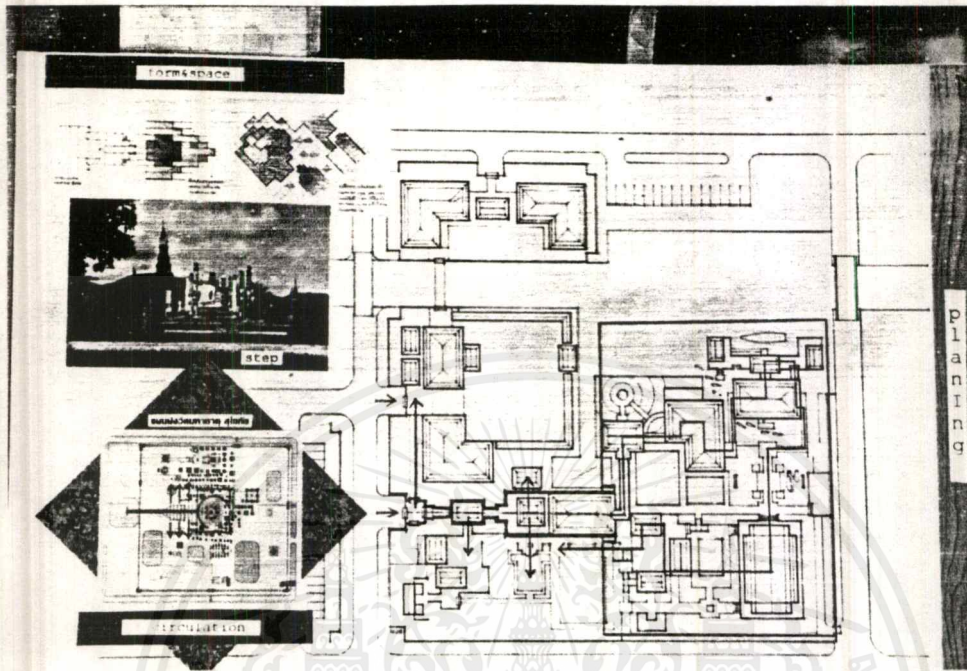

บทที่ 6
บทสรุปการออกแบบ

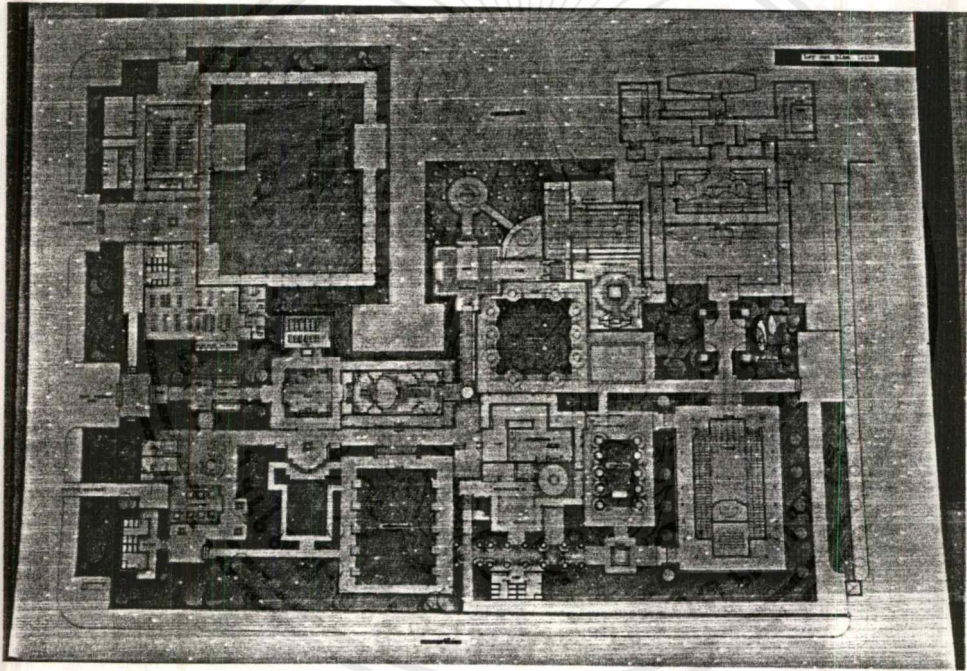
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

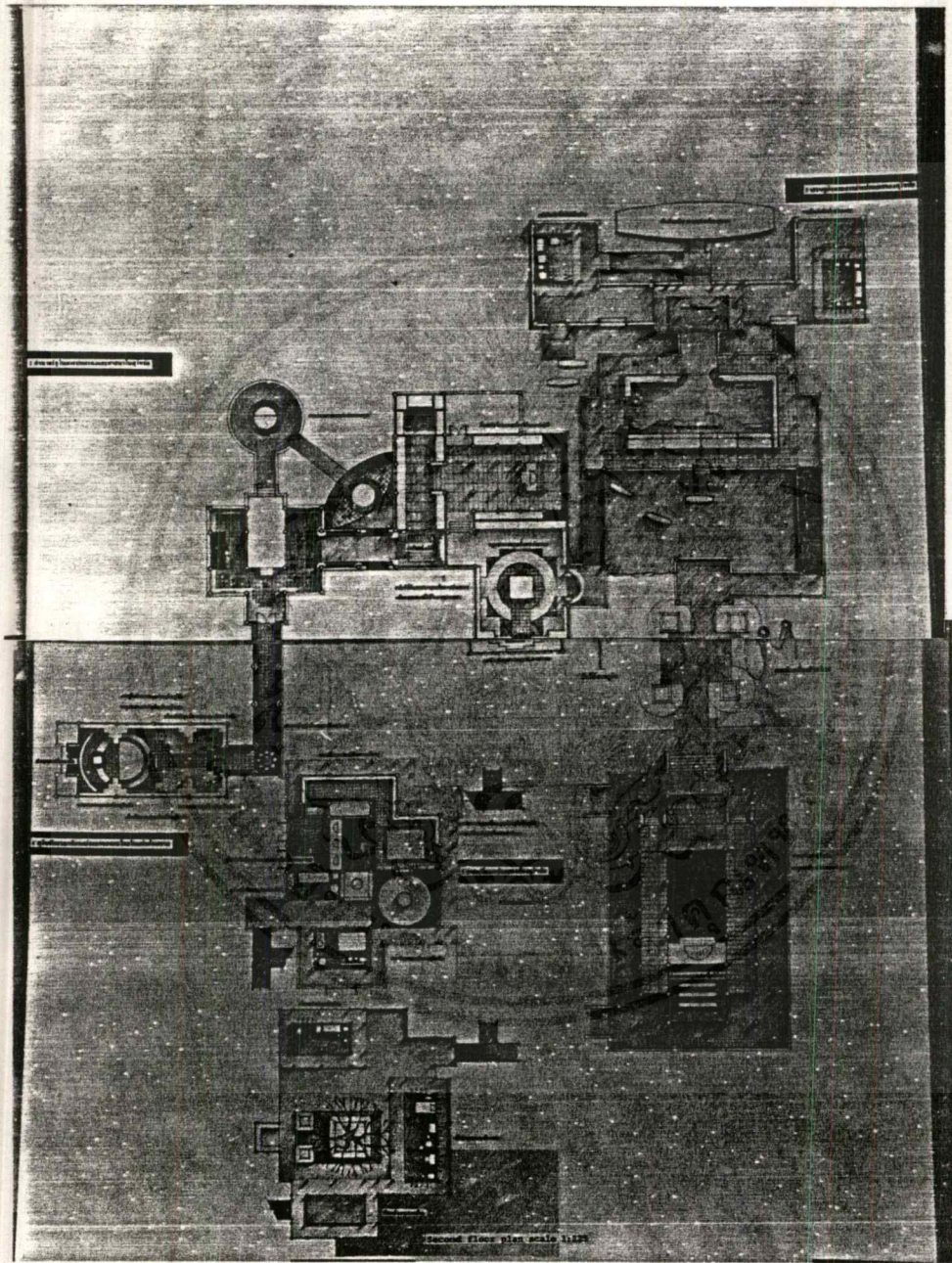
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

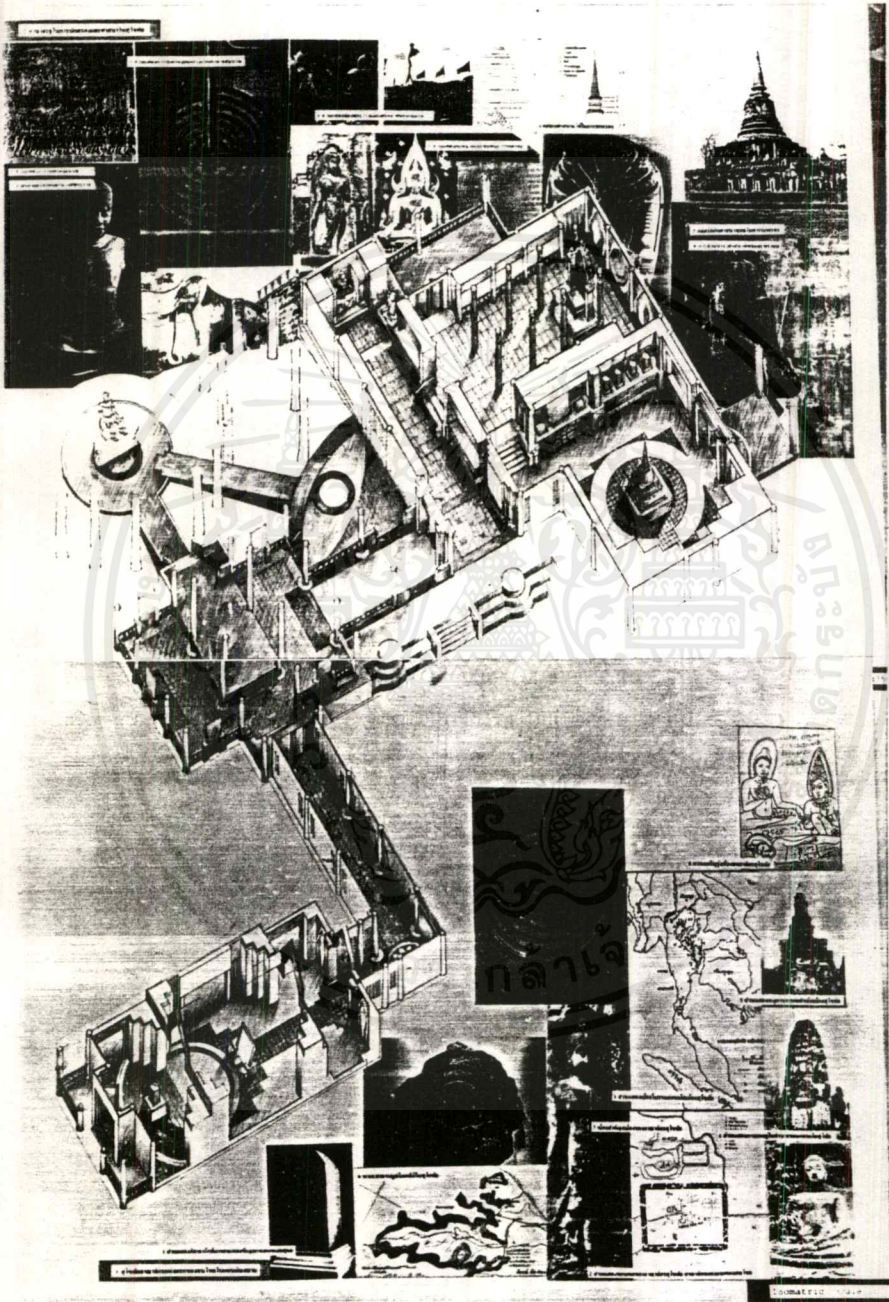
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

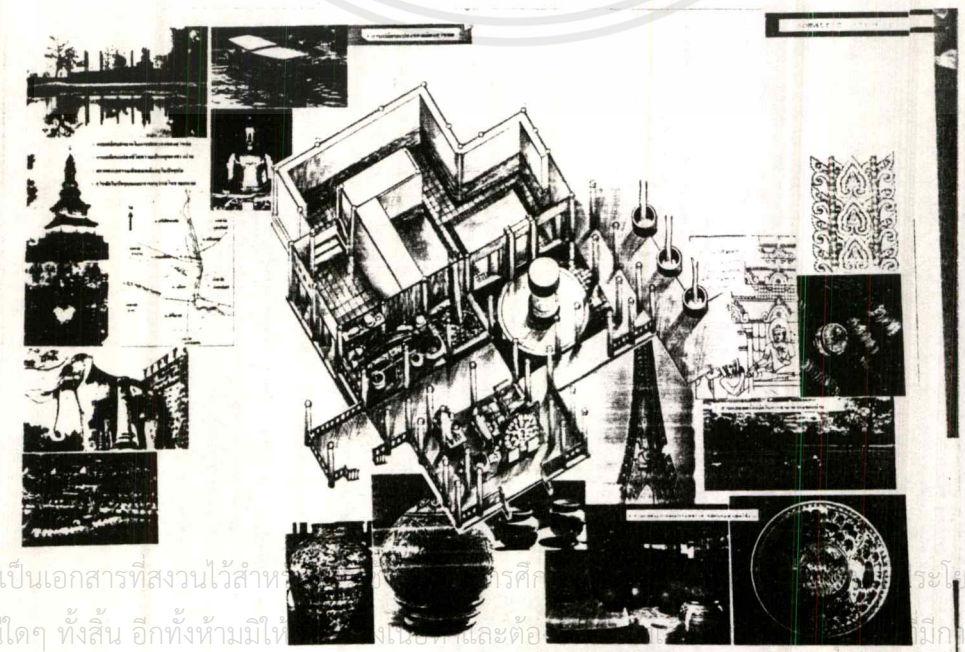
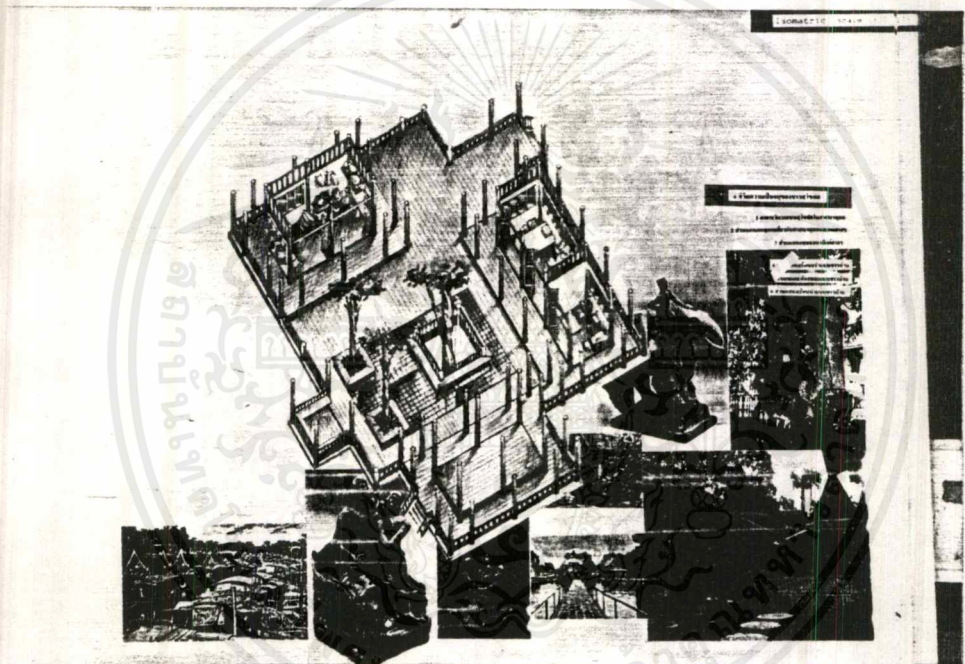
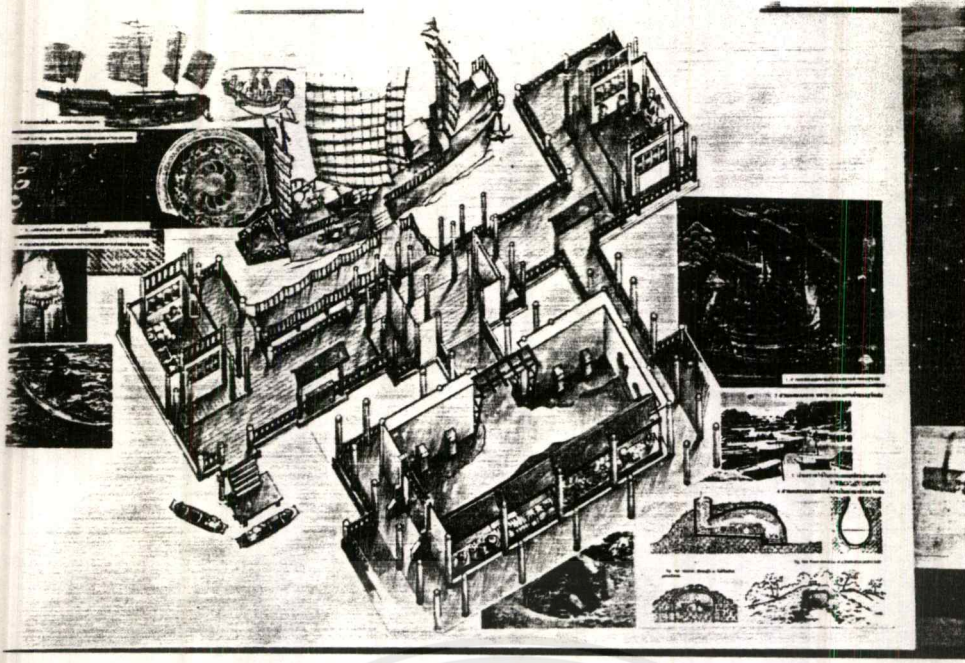
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

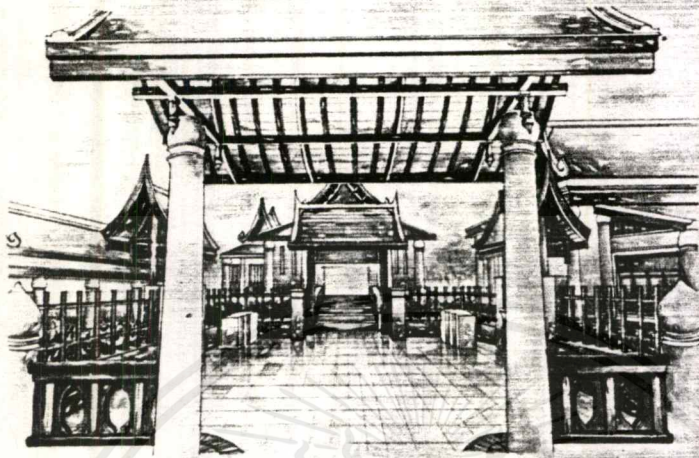
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

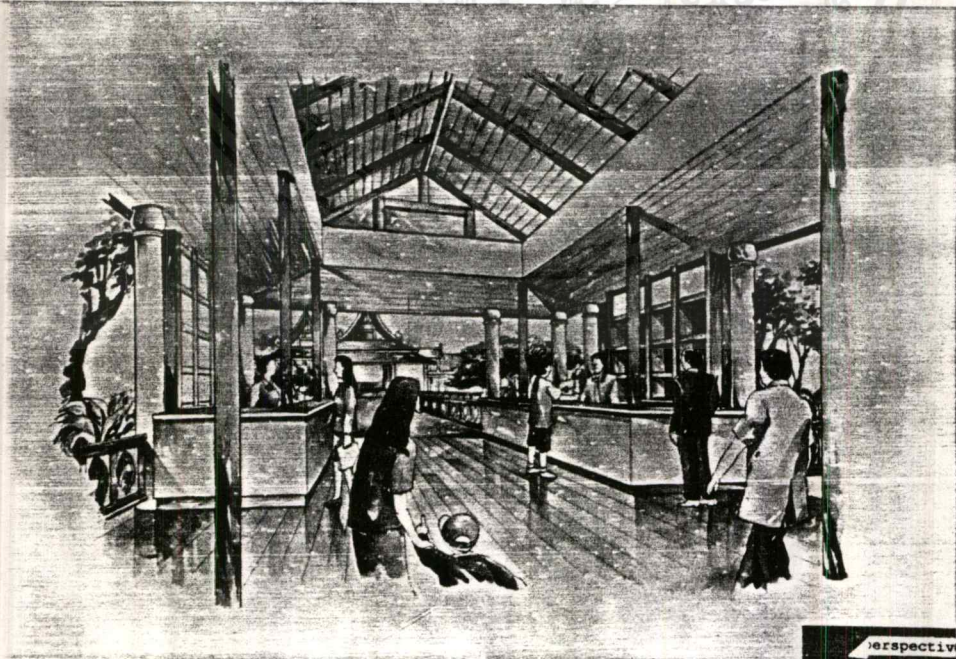
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาและการวิจัยเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ระเบียบขั้นตอนการดำเนินงาน
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้
 ระเบียบขั้นตอนการดำเนินงาน
 ระเบียบขั้นตอนการดำเนินงาน

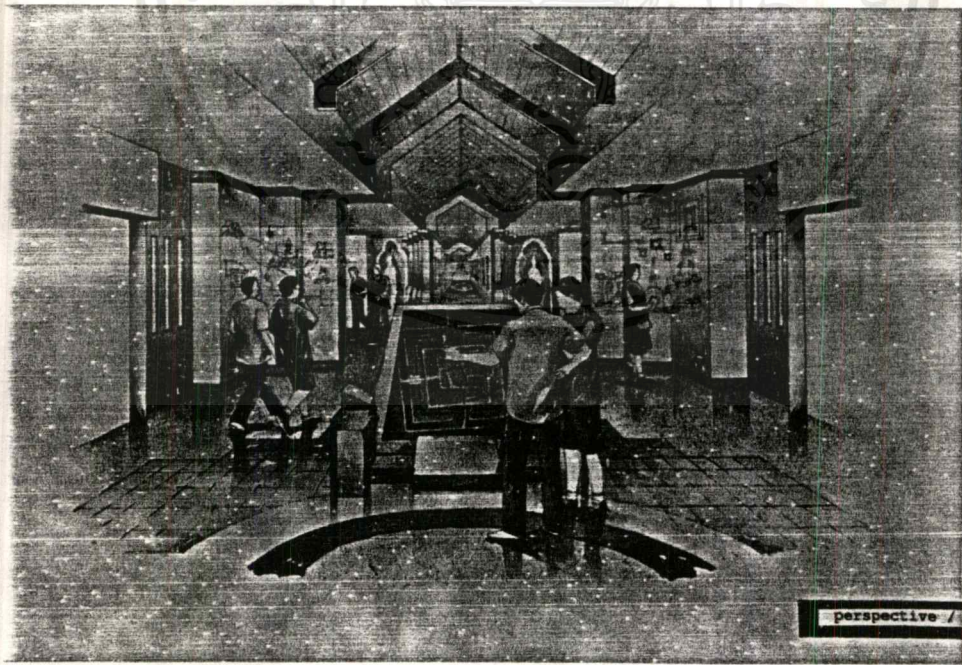
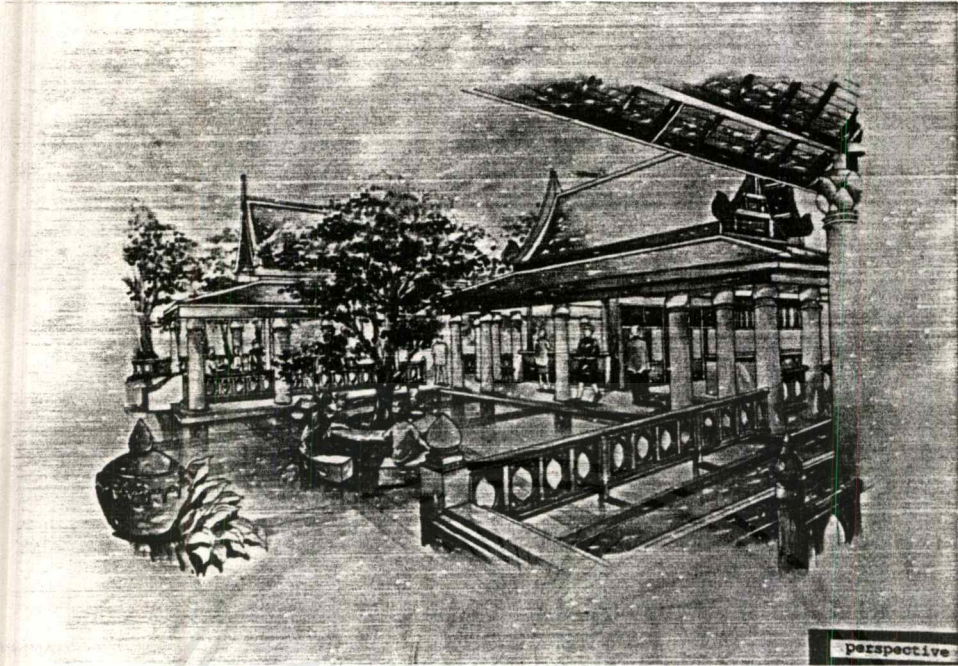

perspective / hansen

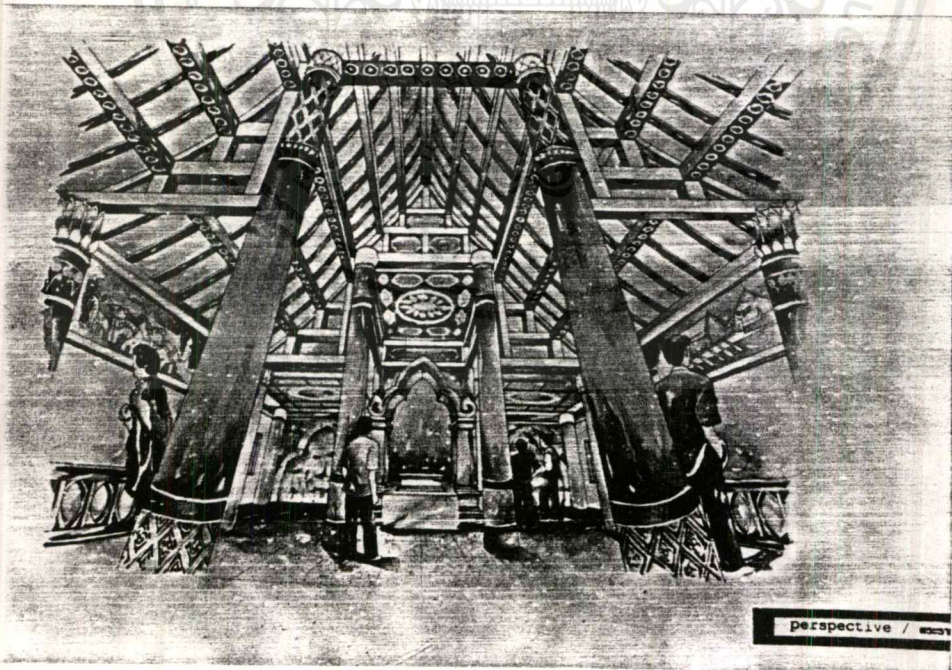
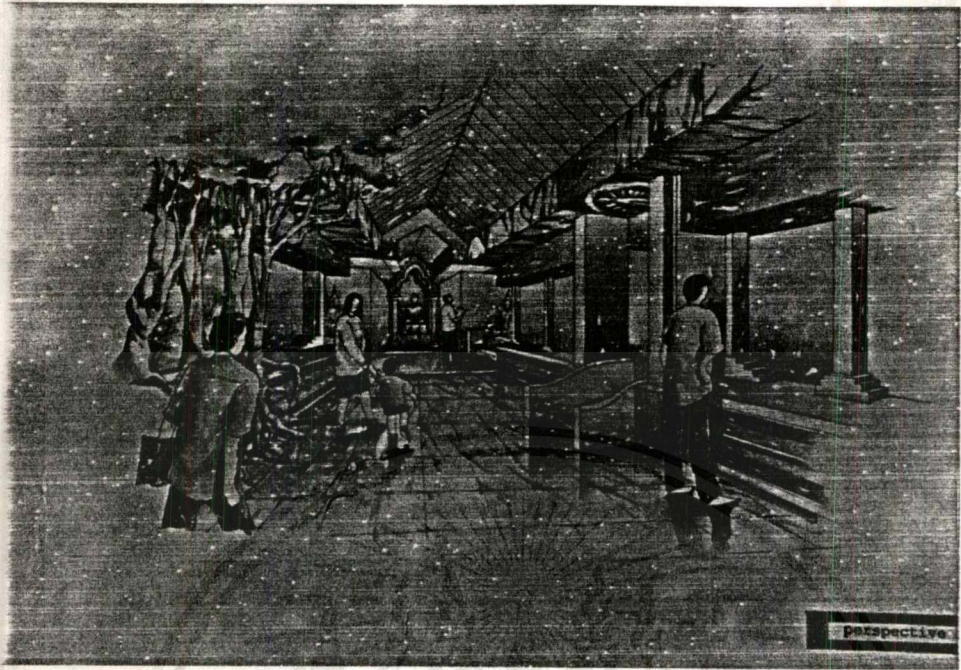

perspective

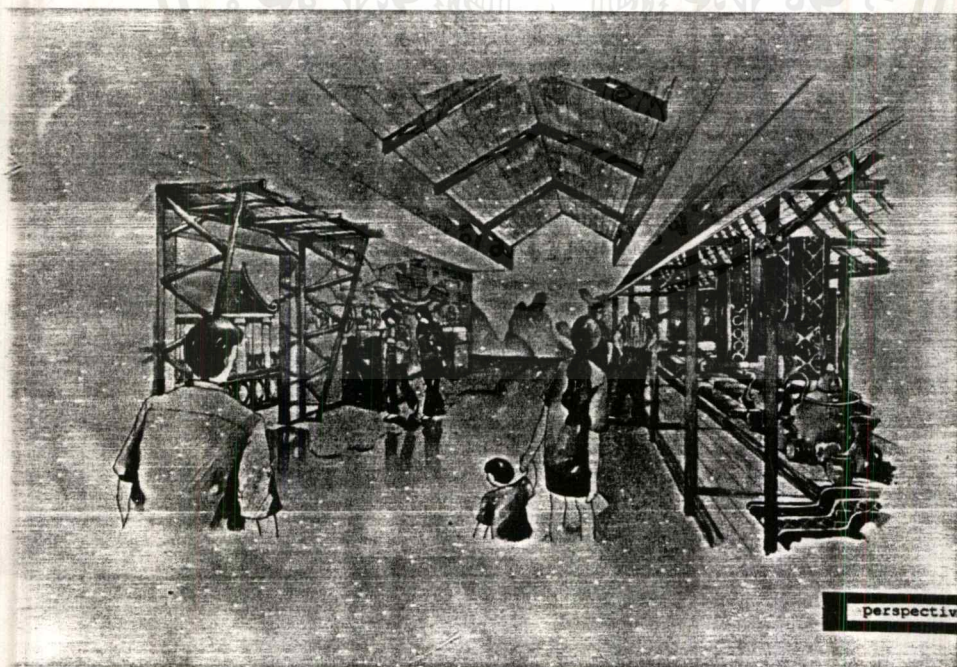
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

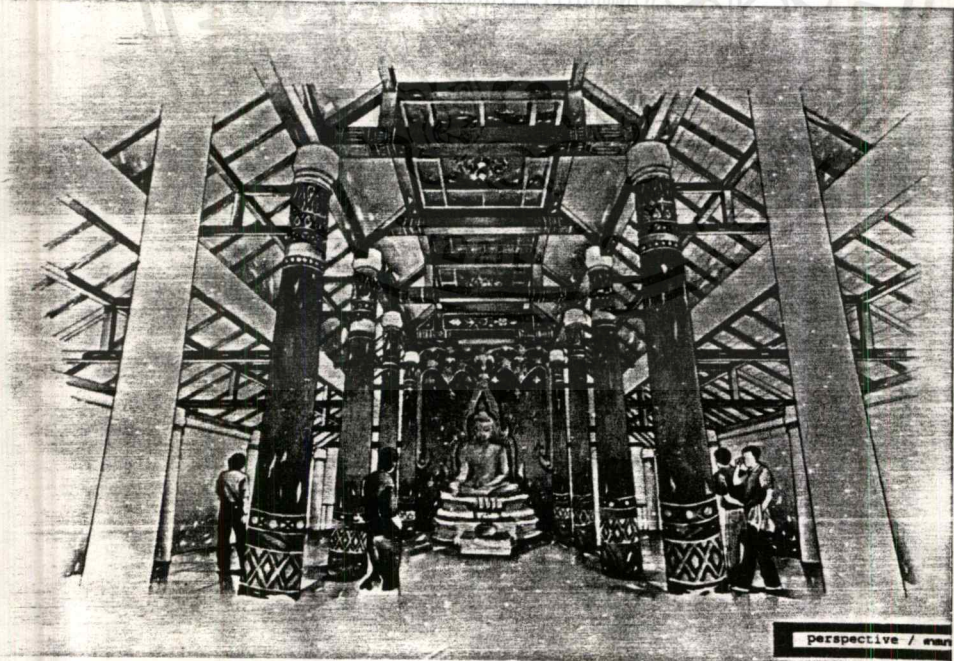
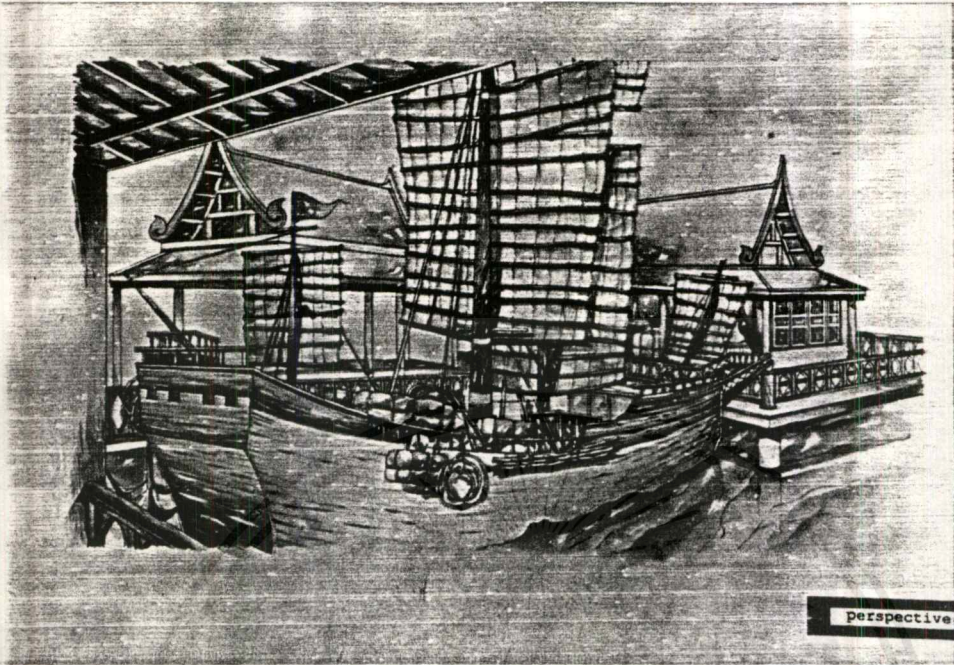
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

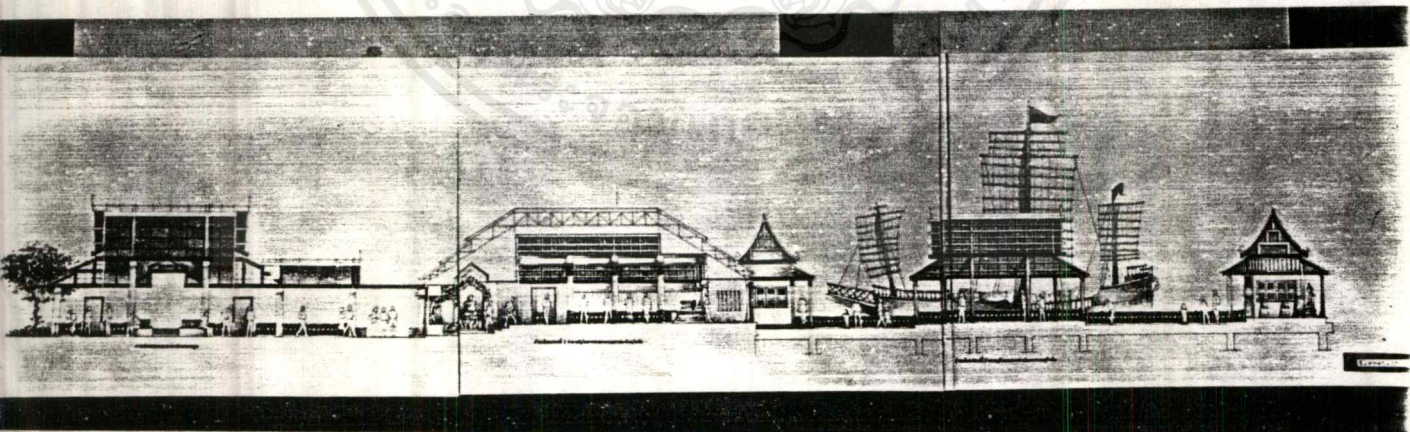
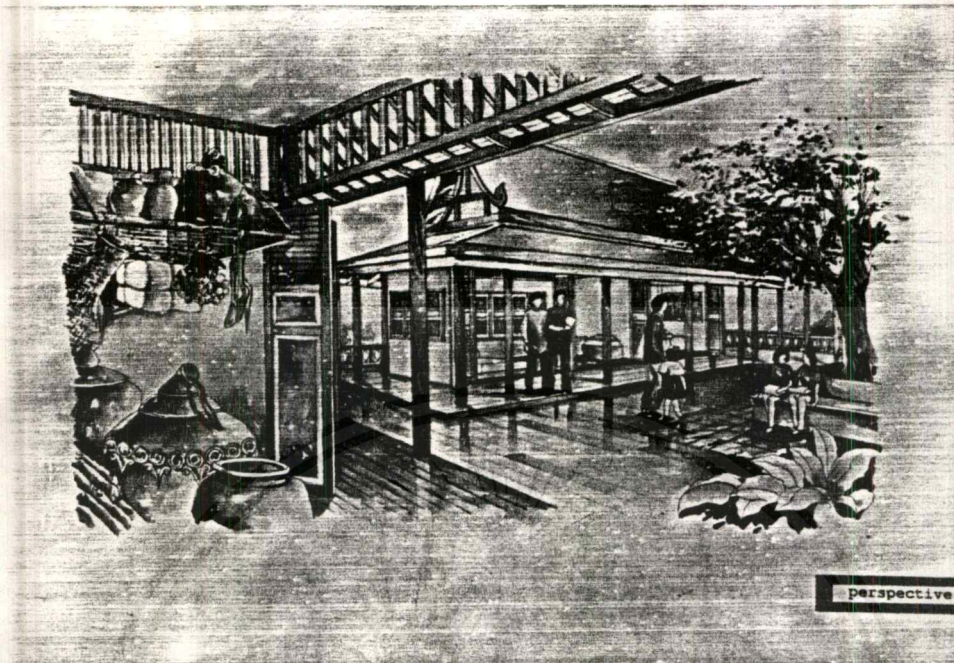
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

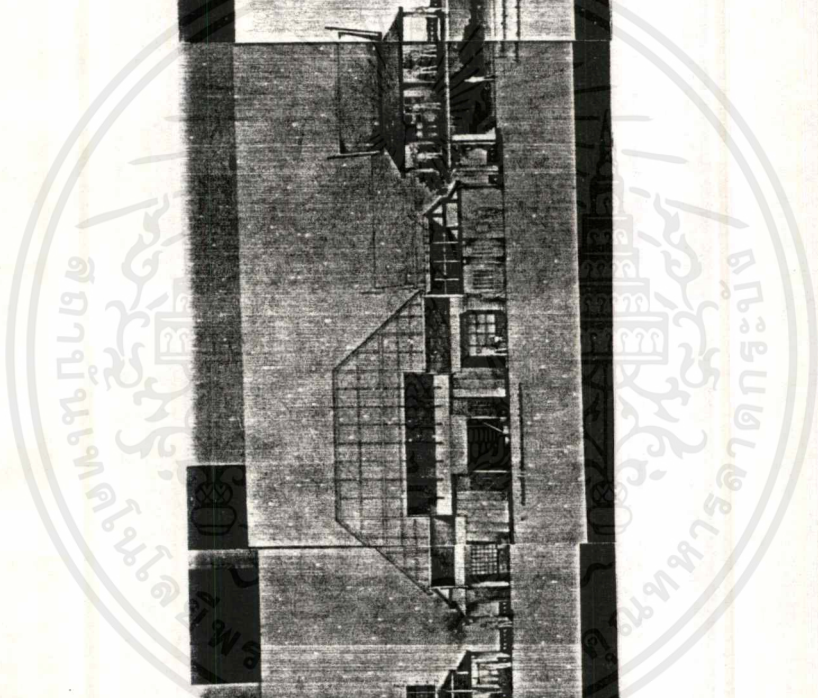
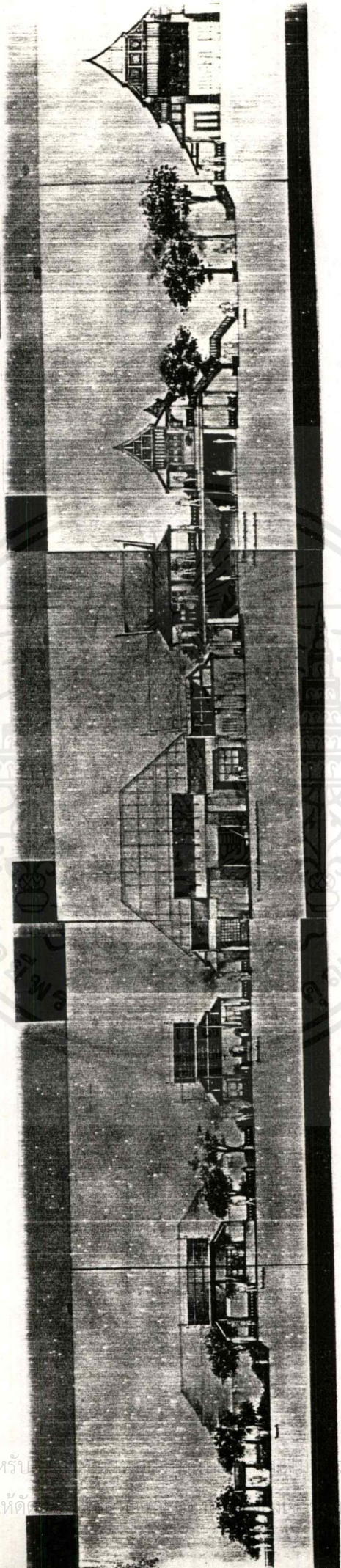
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ... อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลง... เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- ประยูร อุลซาทะ
สงวน รอดบุญ
2533
มะลิ โดกสันเทียะ
ติลป่ากร กรม,
สุภัทรดิศ ดิศกุล ม.จ
ประยูร อุลซาทะ
นิคม มุสิกคามะ
2521
โรเบิร์ต วี แดเนี่ยลส์
- “เมืองสุโขทัยนี้ดี.” สำนักพิมพ์เมืองโบราณ : กรุงเทพฯ, 2530
“พุทธศิลป์สุโขทัย.” สำนักพิมพ์ไอเดียเนลส์ : กรุงเทพฯ,
“นำชมโบราณสถานในสุโขทัย.” กรมศิลปากร : กรุงเทพฯ, 2512
“ทำเนียบโบราณสถาน สุโขทัย.” เอกสารโบราณคดี หมายเลข
8/2530 กองโบราณคดี กรมศิลปากร ,2531
“ศิลปในประเทศไทย.” กรุงเทพมหานครการพิมพ์ : กรุงเทพฯ, 2512
“แบบเจดีย์ในสยามประเทศ.” เมืองโบราณ : กรุงเทพฯ, 2515
“วิชาการพิพิธภัณฑน์.” ไทยวัฒนาพานิช : กรุงเทพฯ,
“ศึกษาประวัติศาสตร์ทำในและอย่างไร.” ธิดา สารชา แปล
ไทยวัฒนาพานิช : กรุงเทพฯ, 2520